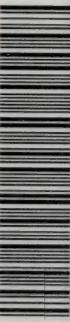

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 09 14 03 001 1

BP Kemal, Namik
170 Rūnān Mudāfe'e nāme-si
K45
1908

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

P 3/51

نامق
کمال

۳۸۲

کلیسا یگان

برخی ترتیب

۱

روزگار فتح علیه

میرزا
میرزا

استانبول

محمد بن سعید

۱۳۲۶

Nâmîk Kemâl : Runan Müdafaâ-nâmesi

1326. 10/6 L

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

Kemal, Namha

نامه کلک

کلیات کلمن

بر صحی ترتیب

Rūmān müdafīe nāme

۱

دُوْنَامِلَا فَعَلَمَ قَرْتَه

« فرانه ازاده می‌ی اعضا نموده متوفی « ارنست روناوه « طرفند نه اسلامیت کوباما می‌زقیات و مانع معارف اسلامیه دارد ایاد ابطاله او لاده به هنر طایبه ذار شو به اهیں قاطعیتی جامع رویه در که شاهه هبیل اسلامیتی دلائل منوره شرعیه و منطبقه این بحی احمد ابدی . »

قابسز و مهر سز نسخه لر ساخته در

استانبول

محفوظ بر تطبیعی

۱۳۲۶

BP
170
K45
1908

فرانسز ارباب قلمندن موسیو «ارنست رونان» ک ایراد
و نشر ایتدیکی «اسلامیت و معارف» عنوانی برخطبه خیلی
زماندن بری غزنیه لره سرمایه بحث اولقده در .

عینی دها یکی المه چکدی . خطبه قیصه برشی ایسه ده مندرجاتی
براقج یوز جلد کتاب ایله جرح اولنگه مساعد بولندیانی ایچون
مطالعه هی یازمه قله سویلنامش شیاری تکرار ایتماک طرز بیهوده
پویانه سفی التزام ایتش اوله همیه جغمدن امینم .

اسلامیتک معارفه مانع دکل ، بالعکس صربی اولدیغی اثبات
ایچون یانده لزومی قدر کتاب موجود اولدیغنه تأسف ایدزم .
مع مافیه صاحب خطبه کندی دعوا سنک بطالانه ینه کندی
سوزلرنده او قدر چوق دلیل جمع ایتمشدز که شو جوابی یازه
بیله ک ایچون بشقه کتابلره مراجعت مجبوری ساقط حکمنه
کیرمشدر .

مقاله نک تدقیقنه کیرشم دن اول قائلک مشرب و مذهبی
او کر نماک ایده وده ایراد اولنه حق استدللاتک سهولت به فهمنه
یاردم ایده جکی ایچون ترجمه حانی بر ارج سطر ایله تلخیص
ایدیسیورم .

شمدى التمش ياشنه واصل او لمش اولان موسیو « ارنست رونان » چو چو قلغندە عائله‌سی طرفندن پلاس مکتبه ويرلش ايدى . مبادى تتحصيلاه كوسندرىكى قابيلت او زرينه خواجه‌لرى طرفندن عقايد نصرانىه ايله اشتغاله سوق اولندى . موسىو رونان ايشه او زمان السنه و حكمت درسارندن ذوق آله‌رق عربانى و سريانى ي تحصيل ايلىشدەر ؟ [۱] فقط حریت افكارى پلاسلاغه توافق ايدەمدىكى ايچون او صنفى ترك ايله كندى كندىنه تحصيلاه باشلادى . صكره‌لرى حكمت والسننه ساميە [۲] امتیحانارینه كىره‌رك برجى مكافاتي قازاندى .

فرانسه انجمن معارف طرفندن ادبیاوه متعلق بر خدمت ايچون ايتابالياه كوندرملکاه او رالرده جمع ايدەملىكى تحقيقانى ابن الرشده داير بركتاب شكانه افراج ايتمشدەر .

بوندن صكره فرانسه‌نڭ ملت كتابخانه‌سی خدمته و آنى متعاقب انجمن معارف اعضالغنه نصب او لمش وينه علومه متعلق بر خدمت ايله سورىيە كىتمش در .

ارنست رونانك اك زياده دغدغه نماي اشتئار او لان اثري « ترجمە حال عىمى » عنوانىيە يازدىقى كتابىدەر . بونك تدقيقى و جرحنە داير يازىلان كتابىلار ، رسالله‌لار بىرە طوبىلانسى آيرىجە بركتابخانە ئشكىل ايدى .

[۱] عربانى و سريانى يه اولان وقوفتىك درجه‌سى بىلەمیز فقط عربى بىلەمدىكىنە كىندى رساله‌سندن بىرچوچ دليل كومىزه بىكز .

[۲] اولاد سامك تكلم ايتدىكى لسانلاره دىنلىلور .

پالیسار طرفندن بوکتاب حقنده و قوع بولان اعریضات
شدیده نک نتایجندن اولهرق کندیمی مأمور اولدیغی لسان عبرانی
خواجه‌لغندن انصصال ایتمشد.

ترجمه حالندن دها زیاده بحشه حاجت کوردمد . چونکه
بوخلاصه موسیو رونانک پالیسار و خصوصیله انکیزسیون
طرفندن اوروپاده عصر لرجه اجرا اولنان تعذیبات ملعونه‌ی
مؤاخذه ایده ایده هر فنالقی دینک تأشیراتنه حمل ایتمک ایستین
وهردیغی بر مزیته قیاس ایدن غلاة منکریندن اولدیغی کوسترمکه
کفایت ایدر .

شمدى صاحب خطبه‌نک بومذهبینه ، بحث ایتدیکی مسئله‌دن
تمامیله جهالتی علاوه اولنور ایسه مقاله‌سنک نه قدر صاحقه برش
اولمی لازم کاه جکنه ذهنده بر علم اجمالی حاصل ایدیله بیلیر .
موسیو ارنست رونان السنّه شرقیه‌ده احاطه کلیه‌سی اعتباریله
فرانسه انجمن دانشنسک اعضا‌نی کی منیع الوصول برموقی حائز
ایکن اسلامیت بحث‌نده جهالتی ادعا ایتدیکم غریب کورنمیون .
بالکز ارنست رونان دکل ، اوروپاده علوم شرقیه‌یه انتساب
ایله معروف اولانارک دیانت اسلامیه مبحث‌نده ذهnarه حیرت
ویره‌جک قدر جاهم اولدقاریه پک قولای اثبات ایده بیلیرم .
بر چوق سنه‌لر استانبولده او طورمش و عربی و فارسیدن
بسقه - او ایکی لسانه مفتقر اولمی و قواعدینک لا یهیله مضبوط
بر لغامسی جهتاریله - بر اجنیه کوره تحصیلی السنّه اسلامیه‌نک

کافه‌سندن مشکل کورینان ترکجه‌ده اولدجه کوزل یازه جق قدر
مهارت کسب ایتمش اولان تاریخ عثمانی صاحبی هامر [۱] بیله
دیانت اسلامیه مبحثته عطف مقال ایدنجه شرقه داُر برکتاب
او قومیان اجنبیلر قدر و فقط آنلردن دها غریب بروقو فمزلق
کوستیر .

تاریخنده اوتجی جلدک درت یوزنجی و درت یوز برجی
صحیفه‌ملزند شوفقره‌یه دقت بیورلسون :

«احکام اسلامیه کوره ظهر عازی شمسک نقطه زواله کادیکی زمان
قلنمز ، انجق برایکی دقیقه صکره ادا اولنور . چونکه احادیث اندیابه
اعتماد اولنور ایسه هرکون ساعت زواله شیطان کونشی ایکی بوینوزینک
آردسته آله‌رق سلطان العواملک تاجی اولمی اعتباریله نخوتکارانه باشه
کیبر ، فقط (الله اکبر) صداینی ایشتديکی کی برافقیر . دولت علیه
مؤرخلری ایشته بوصورتله «سلطان صاد رابع و سلطان ابراهیم زمانلیله
سلطان محمد رابعک دور صباوتنده حرص و سفاحت و عصان و مفسد
شیاطینی سمت الرأس زواله واصل اولمشلر ایدی » دیعشلر در .

ملت محمدیه‌یه منتقل اولان احادیث اندیاده بو اعتقادی ایما
ایدر حرف واحد وارمیدر ؟ ذاتاً دخول وقت‌دن اول صلاوة
خمسک هیچ بری ادا ایمک جائز اوله‌ماز ؛ زواله ایسه وقت
ظهر هنوز داخل اولمدیفی ایچون طبیعی عاز قیلنمز . هامرک
عادی برچومنزده صورسه بو حقیقتی اوکرمه که مقتدر ایکن کیم

[۱] بوناره اون سکر جلد اوزریش مطبوع اوله‌رق سلطنت عثمانیه بک ظهورندن
ماشلار ؛ قایشارجه معاهده‌ده ختام بولور . برخیلی اغراض و خطیبات و برطاوم یا کلاش
محاکمات ابله شاپه دار او نقله برابر و قوهات داخلیه و خصوصیله مناسبات خارجیه‌هه برچوق
تفصیلی حاوی اولدینه‌ندن ملتک تاریخی بیلنله تزیید معلومات ایچون مطالعه‌یی لازم
برادر .

بیلیر کیمدن ایشتدیکی بر مسخره‌لئی قواعد راسخه دیندن عد ایتمی قواعد اسلامیه‌یه جهالتك منهای در جانی دکلدرده نهدر ؟ بوینوزلی شیطان بعض کلیسالرده کوریلیور ایسه‌ده اسلام کتابلارینك هانکیسنده شیطانه اویله برحیوان شکلی ویرلدیکی کورملشدرو ؟

خیر ! « اوج پادشاهک زماننده حرص و سفاهت و عصیان و مفسدت شیاطینی سمت الرأس زواله واصل اولمشار ایدی » دین هیچ برعثمانی مورخی یوقدر . حتی عباردهه معنی بولنه میورکه برعثمانی مورخنه اسنادی جائز اوله بیلسون . ولو برى اویله برهذیان سویلش اویسه بیله بوافاده ، اسلام ارمه‌سنده شیطانک زوال وقتی کونشی بوینوزلریله طوتوبده باشنه کیدیکنه دائرة براعنةاد موجود اولدیغى ایحاب ایتمز .

احوال اسلامیه‌دن اوروپا بی خبردار ایتمکه هرگسدن زیاده موفق اولملقه معروف اولان و « شرق کتابخانه‌سی » نامنده‌کی اثری حالا اوروپاده السنّه شرقیه و معارف اسلامیه ایله مشغول اولا نلرک اک بیوک مرجعلرندن بولنان مشهور « دهربه‌لو » بو کتابنک « القرآن » عنوانلى مقاله‌سنده شو فقره‌یی يازار :

پیغمبرلرینه پرستش ایدن (!) محمدیلر بوکتابی (یعنی قرآن‌کریی) بلك اعلا ایدرلر . زیرا دیرلرگه قرآن ابتدای خلفتده لوح تقدیر الـهـین تفریق ایدیلرک فلك ثوابتک زیرنده بولنان یدی قات کوکلارک بزنده امانة حفظ اوئلش و برنجی صرتیه‌دهمکی ملائکدن اولان جبریلک کنندی ایله او کوکدن (حضرت) محمده (صلی الله علیه وسلم) سوره بسوره کتورملشدرو . »

تعزیف اقتضا ایتزر که بولیه برسوز سویش ، بولیه براعتقاده
ذاهب او لمش هیچ برمسلمان یوقدر . اور و پاده برتاقم اصحاب
همت ، مثلاً اک کوچک بوجکلارک جنسی تفریق و انواعی تعیین
کبی شیله صرف عمر ایدرک سعی قوتیه خیال و خاطره کلنز
بونجه کشفیات وجوده کتیریسیور ؛ بونلردن بیکلرجه اصحاب
فکر و هنر ایسه السنّه شرقیه ایله او غرashوب طوریسیورده بیک
او چیوز سنندن بری کرنه نک پک بیولک بر قسمی احاطه ایتش
برملتک الده یوز بیکلرجه تألفاتی تداول ایدوب طوررکن
دیناریستک حقیقتی اوروپایه بوقدر مجھول قالیور ! بحال شایان
تعجب دکلیدر ؟

اوت ، شایان تعجبدر ؛ فقط اسبابی ده میدانده کورینور ؛
بوبایله اولان مطالعه‌ی بیان ایده‌یم : معلومدرکه اوروپاچه
دیانت اسلامیه نک تدقیقیله او غرashانار یاخرس-تیاناغه معتقددر
یا دکلادر . اکر خرستیاناغه معتقدایسه فکر اصلیی بود تدقیقاتک
تجزید نفس والتزام حق ایله اجراسنه مانع اولیور .
بزلرجه خرستیاناق ادیان منسوخه‌دن اولدیغندن علمای
اسلامیه‌دن بری عقاید نصرانیه‌ی تدقیق ایده‌جک اولور ایسه
جهات منسوخه‌سنک یعنی دیانت محمدیه‌ی توافق ایتین مسائلنک
ظاهره اخراجی ایچون تحریاتنی پک بیطرفاذه پک حقایق جویانه
اجرا ایده‌بیلیر .

حالبوکه دیانت اسلامیه خرستیانار نظرنده الهی او ملديني ایچون

علمای نصرانیتک دین محمدیه دائر اجرا ایده جکلاری تحقیقات
المرینه چن کتابده محل تعریض آرامقدن عبارتدر .

معقد اولیاناره کانجه اورو باجهده مبالغ دینیه ایله مأوف
اولیاناره هان کافه می عموم ادیانه افکار بشرک اک آغیر زنجیر
اساری ، ترقیات معرفتک اک قوتی سدحائی نظریله بالقدده درلر .
ایشته بوفکر انتشارنن طولا یسیدرکه آثارک دین اسلام ایچون
اجرا ایده کلاری تحقیقات ده پلاسار کبی المرینه چن کتابده محل تعریض
آرامقدر . ذاتا بر دینک الهی اولم دینه حکم ایتمک حرمت
و جدیتی از الله ایده جکنندن (حاشا) زوز کاک بلکه اغفالات
نظریله باقیلان بر شیئک ماهیتی جدا تحقیق ایچون بیکده بر
صاحب صبر او زون او زادی تکلف اختیار ایمز .

بوناردن بشقه اورو پالیارک بر غریب اعتقادلری وارد رکه
او اعتقادک بر جزوئی موسیو رونان ، جوابیله مشغول اولدینم
رساله سنک ترجمه می زیرده نقل ایتدیکم فقره سنده پک کوزل
خلاصه ایتمشد :

« بر اسلام چو جو غی اون اون ایکی یاشنه طوغزی امور دینیه سنک
تحصیلنه باش لانجه او زمانه قدر اولدیججه متیقظ ایکن بردن بره متعصب
اولور و حقیقت مجرده ظن ایتدیکی شیئه گلکنندن طولا یی برخوت ابلهانه
ایله مالامال اوله رق حد ذاتنده سائز لرک مادوننده بولنان بوحالدن
طولا یی بر امتیازه مالک ایش کبی کنبدینی بختیار بیلیر . بوغرور
مجنو نانه اسلامک اک اساسی شیدر . »

بونار ، اسلامی کن دیسنک سائر ملتاردن بیوک نظریله باقار ظن
ایدر لرده قضیه نک عکسی التزام ایده کن دیاری اسلامه سائر

ملتلاردن کوچک نظریله باقارلر . بولیله کوچک بر قومک عقایدینه ایسه ظنارنجه اهمیت ویرمک التزام مالا یازم قبیلنندن اوله جنی ایچون شرقه متعلق مسائل ایله اوغراشاڭلرڭڭ چوغى دیانت اسلامیه‌یی ده بعض اقوام وحشیئەنک مذاھبی کې اکانجە قبیلنندن اولهرق تحقیق ایدرلر !

شایان دقت برجهت دها واردركه كرك قواعدك وسعت وصعوبتى و كرك يازينىڭ حالى جهتىلە براجنى ایچون السنه شرقىيەدە مهارت حاصل ايمك اصعب امور عد اولنەبىيلر . بىردرجەدە كە اورو پاده لسان عنانىنىڭ علامەلرنىن معدود اولان ھامر تعبيرات تىقىيەدن معهود (كىدى) كلمىسىنىڭ معناسىنى اكلايەمدىغىنندن سرحد دلاورلىرىنىڭ نقرات جلاكتىرنىن اولان (يوقدر سزگە ويرەمن - اكرىلى كىدى اكرىلى) بىتنىدە كىدى لفظى « هەر » معناسىنە اولان كىدى نىن ايمشىدە تارىخىنده او معنى ايله ترجمە ايلىشدەر !

لسان عربىدە احاطە كايىه! ايله مشئۇر اولان موسىو رونان ده بورسالىسىنە فيلسوف لفظى عربىلر كىسرفاء وامالئيا وسکونلام ايله تلفظ ايدىلكلەرنىن بحث ايدىسپور ! السنه اسلامىيە مراق ايدىن اورو پالىلرڭ بىر طاقى ھر قومك قاعده كتابلىرنىن او كرەنە مەتكارى لسانارى بشقەرارىنە قولايقلە او كرەنە ایچون كىندى كندىيارىنە قاعده كتابلىرى ترتىب ايدىسپورلۇ ؛ بىر طاقى بوكتابارى او قۇمۇقىلە ايستەكارى لسانى او كرەنەش اولىق اعتقادىنە

بولنیورلر ؛ اوکرندکاری ، اوکرتدکاری شیلو ایسه اوقدر غربیدرکه پارسده ایکن برترجه درس عامنده بولنندم ، خواجهه‌نک تقریزدن برکله آکلامغه مقتدر اوله‌مادم . آردهه اوچ درت ترکی ادات ایشتماش اولسه ایدم هیچ بیلمدیکم برسان تدریس اولنیور ظن ایتمکده معذور اولوردم .

بوندن بشقه اوروپالیلرک اسلامیته دائیر یازدقاری مسائلده یارم عالمکده بربیوک حصه افزار ایتمک لازم کایر . معلومات سطحیه اصحابه کوره اوقدینی کتابلرده آکلایمه‌دینی مباحثه ، ولونه قدر موافق حقیقت اولسه کوهزه‌لک نظریه بافق طبیعی دکلیدر ؟

شمدى بر اوروپالی ، ماهیت و مزینی آکلامق سنه‌لرجه تعیق فکره محتاج اولان دیانت جلیله^۱ محمدیه‌یی حریت افکاره حائل و ترق^۲ مدنیته مانع بی‌لهرلرک پیش نظره آلیر ، بو فکرلر نتایجندن اوله‌رق تحقیقاً‌تی ، زورله معتقدات غیر معقوله تخریسنه حصر ایدر ؛ تصادف ایتدیکی هر مسئله‌یه ، حاشا من التشیه ، کویا زورلو خلقنک مذهبیه اوغراشیر قدر سلطھی بر اماله^۳ نکاهی ذهننده حاصل ایده‌جکی فکر ایچون کائی کوررده توغلنک موقوف عایھی اولان السنه^۴ انسابی ده دها کله‌لرینی طوغری تلفظ ایده‌میه‌جک درجه‌ده بولنور ایسه یازه‌جنی شیلرلرک هذیاندن بشقه برشی^۵ اوله‌بیلسی عقاً قابل‌میدر ؟

شو حقیقی ده سویله‌یم : اوروپاده السنه اسلامیه‌دن بر ویا

بر قاچنه کرچکدن انتساب ایتش هیچ کیمسه یوقدر دینه له من :
فقط بو موقعيتی حائز اولان اصحاب امتیاز - شرقی بیلمک و هر
کسه بیلدرمک داعیه سنده بولنوب ده رساله یازانلرک ، خطبه
ایراد ایدنلرک اکثریتی کبی - دیافت اسلامیه نک ترقیات معارفجه
اولان تأثیراتی بویله فرق صحیفه لک بر رساله جکده مؤاخذه
و تدقیق ایده بیلمک داعیه خود نمایانه سنه قالقشماز .

ایشته شرق ایله اوغر اشان اکثراً و رو باليلرک دیانت اسلامیه يه
و بلکه اسلامک اکثر احواله بتون بتون وقوفس زلقاری نه
درلو اسبابدن منبعث اولدینی یوقاریده کی ایصالحاتدن اکلاشدی .
موسیو رونانک ده اسلامیت مسائلنجه او اسبابه مغلوب اولان
معلومات کاذبه و تحقیقات ناقصه اصحابدن اولدینی پیش نظردن
آیرلسون .

کرک قائلک کرک اقرانشک ماهیتارینی تعیین ایچون دهازیاده
سوز سویلکه احتیاج قلاممشدر ظن ایدرم . بناءً علیه رساله نک
مندرجائه عطف مقال ایدیورم .

موسیو رونانک رساله سی کورمه دن بو قدر آز اقردی يه
اوقدر چوق خطا صیغه بیله جکنی مأمول ایتمزدم . بحث ایدیکم
خطیائی بزر بزر تعداد ایده یم .

صاحب خطبه اقوامک بر هویتده قلمدیغنه دائر هر کسک
بیلدیکی بر حقیقتی یکی کشف اولنش بر سریره حکمت کبی
مقدمه مقال ایدرک عرب مغارفی ، عرب مدنیتی ، عرب حکمتی

و عرب صنایعی ، علوم اسلامیه ، مدینت اسلامیه تعبیرلرند
موجود اولان التباسی قالدیره‌ق ایستدیکندن بحث ایدیور .
کندی روایت‌نجه بوالتباس ذهنارده بر طاقم غیر واضح مطالعه‌لر
حاصل ایمکده واو غیر واضح مطالعه‌لر ایسه بر طاقم یا کلاش
فکرلر و حتی فعالیات‌ده بیله آغیر آغیر خطالر تولیدن سبب
اولمقده ایمش !

بحث ایتدیکی تعبیرلرده ایسه هیچ التباس اولمدینی معلوم‌دره .
مع مافیه مؤلف ، اسلامک معارفی ، مدینتی ، حکمتی ، صنعتی
بتون بتون انکار ایده‌جک افکاری استحضار ایچون مبادی
مقاله‌ده یالکنز تعبیرلرده التباس اولدیغی بیان ایله اکتفا ایدیور .
بو التباسدن ظهور ایدن غیر واضح مطالعه‌لرک ایسه بر طاقم
یا کلاش فکرلر ، بر طاقم آغیر خطالر تولید ایستدیکننه دائز بر
ادعا میدانه قوییورده دعوا‌سنن هیچ بر دلیل کوسترمیور .

کوسترمدیکننه استغراب ایدلسون که ارنست رونان مشربت‌ده
اولان اوروپا علماسنک بزه متعلق هر قولی کندیلر نجه هر درلو
برهان احتیاج‌نده بزه اولان بدیهیات اولیه‌دن معهود در . بو
ذواتک برچوغندن شرقه متعلق مباحث آره‌سنده قولرینه دلیل
ایستنلر کجه دلیله بدل « بن سوئیلیورم » جوابی آلدیغمز پک
کشیل الوقوعدر .

موسیو رونان بودعوای مجرده‌سنی متعاقب شویله برادعا دها
میدانه قوییور :

« زمانیزک احوالندن براز معلوماتی اولان ذواتک کافه‌سی مـالـک
 اسلامیه نک تدنیات حـانـرـهـسـیـلـهـ تحـصـیـلـ وـ تـرـبـیـهـ مجرـدـ اـسـلـامـیـتـدـنـ استـبـاطـ
 اـیدـنـ اـقـوـامـکـ قـابـلـاـتـ ذـهـنـیـهـ جـهـ هـیـچـ حـکـمـنـدـهـ اوـلـدـیـغـنـیـ وـاضـحـاـ مـشـاهـدـهـ
 اـیـقـکـدـهـ دـرـلـرـ .ـ شـرـقـ وـ آـفـرـیـقاـ طـرـفـلـنـدـهـ اوـلـاـلـلـرـ ،ـ برـ مؤـمنـ صـحـیـحـکـ
 فـکـرـیـ تـحـدـیدـ اـیدـنـ وـ باـشـنـیـ اـحـاطـهـ اـیـلـهـ فـنـونـ دـائـمـاـ مـسـدـودـ وـ برـ شـیـ
 اوـکـرـنـکـ وـ بـاـرـ فـکـرـ جـدـیدـهـ اـجـبـلـهـ بـیـلـمـکـ قـابـلـتـدـنـ مـحـرـومـ اـیـلـینـ برـ نوعـ
 تـیـمـورـ دـائـرـهـ اـیـچـونـهـ مـحـصـورـدـرـلـرـ .ـ »

اسلامی ادرارک و معرفتچه چینده آـتـشـهـ ،ـ هـنـدـهـ حـیـوانـاـهـ
 عـبـادـتـ اـیدـنـ ،ـ اـرـاضـیـ مـجـهـولـهـ دـهـ ،ـ جـزـائـرـ بـحـرـ مـحـیـطـهـ اـنـسـانـ
 یـینـ اـبـنـایـ جـنـسـمـزـدـنـدـ دـهـ آـشـاغـیـ کـوـرـمـکـ ؟ـ دـعـوـاـسـنـدـهـ دـایـلـ
 کـوـسـتـرـمـکـ لـزـومـ کـوـرـمـیـنـ مـوـسـیـوـ رـوـنـانـ اـیـچـونـ قـابـلـدـرـ ؟ـ فـقـطـ بوـ
 صـاـچـهـ سـوـزـلـرـهـ اوـقـوـیـاـنـلـرـکـ اـعـمـادـیـنـیـ مـأـمـوـلـ اـیـدـرـسـهـ شـہـرـتـ مـعـرـفـتـهـ
 پـکـ سـادـهـ دـلـانـهـ بـرـ اـطـمـیـنـانـ کـوـسـتـرـمـشـ اوـلـوـرـ .ـ

عـجـایـبـ شـیـ !ـ مـکـرـ اـسـلامـ اوـلـدـیـغـمـزـ اـیـچـونـ باـشـمـزـکـ اـطـرـافـهـ
 بـرـ تـیـمـورـ خـلـقـهـ کـیـرـلـشـ اوـ خـلـقـهـ خـواـصـ باـطـنـهـ عـزـیـ هـ دـرـلوـ
 عـلـوـمـهـ ،ـ هـ دـرـلوـ تـحـصـیـلـهـ ،ـ هـ دـرـلوـ اـفـکـارـ جـدـیدـهـیـ مـسـدـودـ
 طـوـتـارـمـشـ دـهـ بـزـمـ حـالـاـ خـبـرـ منـ یـوـقـ !ـ

اسـلامـکـ مـکـتـبـ بـوـلـهـ بـیـلـدـکـلـارـیـ یـرـلـدـهـ وـسـائـطـ نـخـصـیـلـدـهـ
 مـوـجـودـ اوـلـانـ بـیـکـ درـلوـ نـقـصـانـ اـیـلـهـ اوـ مـکـتـبـاـرـهـ دـوـامـ اـیدـنـ مـلـلـ
 سـاـئـرـهـ طـلـبـهـسـنـهـ دـائـمـاـ تـفـوـقـ اـیـدـهـکـلـدـکـلـارـیـ مـوـسـیـوـ رـوـنـانـ نـصـلـ
 اـنـکـارـ اـیـدـهـ بـیـلـوـرـ ؟ـ یـوـقـسـهـ دـعـوـاـسـنـهـ دـلـیـلـ کـوـسـتـرـمـهـکـ شـانـدـنـ
 اوـلـدـیـنـیـ کـیـ مـعـارـضـ طـرـفـنـدـنـ کـوـسـتـرـیـلـانـ دـلـیـلـ قـبـولـ اـیـمـهـمـکـ دـهـ
 اـخـتـیـارـ اـیـلـدـیـنـیـ طـرـزـ منـاظـرـهـ اـقـضـاـسـنـدـ نـمـیدـرـ ؟ـ

رساله‌سنندن اکلاشیلان و اشاغیده موضوع بحث ایدیله جاڭ اولان فکریسە باقیلیرسە طبیعت و ریاضیات منصب اولان اسلامە باى حال مېالات دینیه دن متبرى ئغزیلە باقە جقدز . مع مافیه براز کنديارىلە بحث ایتسە او مسلمانلارى هەكىدىن زىادە دىيانىت راسىخە يە مالىك بولور . چونكە فنون ریاضىيە و طبیعىيە ايلە اشتغال ايدن محمدىيار او فنونك مېاحشىدە (والشمس تجرى ...) و (انزلنا من المضرات ...) و (خلقناكم ازواجا) كېي آيات كريمعە يە بدېپياتىدن بىرهازار كوررلرده ايمانلىرىنىڭ بىر قات دها رسوخ حاصل ايدىلر .

موسیو رونانك بالاده بحث اولنان و «بر اسلام چوجىنى» تۈركىلە ابتدا ايدرك «اڭ اساسلى سىئەسىدر» سوزلىلە خاتم بولان فقرەسى بو عبارەسى تعقىب ايتىشدەر .

موسیو ارنست رونانك او ادعاسى دە جوابىسىز بىراقيەم : عجبا صاحب خطبهنىڭ اعتقادنجىھە دينى اديان سائىردىن ، ملتى دىكىر ملتارىدىن اشرف بىلەك يالكىز مسلمانلارەمى منحىسى در ؟ خristianلغە ؛ يەھودىلەكە ، آتش پرستىلەكە ، بت پرستىلەكە اعتقاد ايدنلەك كىندى دينى بشقە دىنلاردىن ، كىندى ملتى بشقە ملتارىدىن آشاغى ويا آنارلە مساوى طوتقارىنى ادعا ايماك قابىلەر ؟ البتە دىكلەر . ياخۇد ئەنلىك دين حقە تابع اولدىنى ايجۇن قومى اقوام سائىرەدىن شىرىف عدىمكە نەدىن طولايى اسلامە كورە سائىر ملتارىك دونىنده قالمۇق موجب اولسىزىن دە خristianلارە يەھودىلەرە

فلاناره کوره اولسون ؟ اسلامیتک معارفجه تأثیراتی قدر مهم
بر مسئله بو درلو استدللارله‌می حل او لنه‌حق ! . . .
یئه صاحب مقاله دیرکه « اهل اسلامه اعمال دینیه‌سنه
ساده‌لکی اديان سايره‌حقيقتىد پاك‌ده حقلى عد او لنه‌ميه‌حق برفکر
تحقيق القا ايدر ». . .

موسیو رونان بیلمزسە اصحاب وقوفه لا یقیله معلوم‌دارکه اهل
اسلام اعمال دینیه‌سنه ساده‌لکنی ، صعوبتى هیچ بروقت
دوشۇغامشدەر و دوشۇغۇز . ساير ادياندە هیچ بىر مسلمان ئانلار
تحقيق ايله باقدىني يوقدر . ساير دينلار كتب سماویيە مىستند
ايىھ آنلار اسلام عندىنە مىتىر دكىل منسى خدر . ايله باپدىنى
صنمه كىندىنى خلق ايتش . ظننالە طاپىنانلارك مذاھى قېياندن
اولان معتقدات باطىلە يىھ ايسە مىسلمانلاردە ، خرسـتـيـانـلـارـدـە ،
يھـوـدـيـارـدـە ، دينـسـزـلـارـدـە يالـكـزـ نـظـرـ تـحـقـيقـ اـيلـهـ دـكـلـ طـبـيـعـىـ نـظـرـ
تـزـيـفـ اـيلـهـ باـقـارـلـوـ . . .

هیچ بىرىتە منسوب اولىيان موسیو رونان اىچون خristianlark
يھـوـدـيـلـارـكـ اـسـلاـمـيـتـىـ اـدـيـانـ حـيـحـهـ دـنـ عـدـ اـيـتـمـهـ مـعـذـورـ طـوـ توـلـدـيـنـىـ
حالـدـهـ اـسـلاـمـكـ خـرـسـتـيـانـلـانـىـ ، يـھـوـدـيـلـارـكـ منـسـوـخـ بـيـلـمـسـىـ عـجـباـ
ناـصـلـ مـدارـ تـعـرـيـضـ اـوـلـهـ بـيـلـيـوـرـ ؟ بـتـ پـرـسـتـلـارـهـ ، آـتـشـ پـرـسـتـلـارـهـ
داـئـرـ اـهـلـ كـتـابـ عـمـومـيـلـهـ بـراـيـرـ حتـىـ دـينـسـزـلـارـهـ دـخـىـ شاملـ اـولـانـ
برـفـكـرـدـنـ طـوـلـايـىـدـهـ مـوـسـيـوـ رـوـنـانـ يـالـكـزـ مـسـلـمـانـلـارـىـ معـانـبـ
طـوـرـهـماـزـ ظـنـ اـيـدـرـمـ . صـاحـبـ مـقـالـهـنـكـ توـهـمـنـهـ کـورـهـ اـهـلـ اـسـلاـمـ وـ

جناب حق اقبال وقوتی - مزیت ذاتیه قیدنند وارسته اوله رق -
 کیمه اراده بیورورسه آکا احسان ایدر اعتقادنده بولندقاریچون
 تربیه و معرفته واورووا فکرینی تشکیل ایدن هر درلو مزیتیه
 مسلماناز کال حقارته باقارلر ایمیش ! معطی حقیقینک احساتی
 هر درلو قید و وسیله دن وارسته بیلمک یا کلاش براعتقادمیدر ؟
 خطیب شهیر دنیاده اقباله ، قدرتیه مالک او لاندار دن کافسنه ک معرفت
 و مزیت اصحابنند او لدینی و هر معرفت و مزیت اصحابنک برموقع
 اقبال و قوته کلادیگنی ادعا ایده بیلیر ایسه اصحاب مطالعه‌یی بو
 دعوا سنه اقناع ایچون تاریخ انسانیتی هم کتابخانه‌ی لردن
 هم فکر لردن بتون بتون قالدیرمقده کفایت ایمیز : معاصر لرک
 حالنی ده ببرندن ستر ایمکه برقاره بولق لازم کلیر !

برده اسلامک بوعتقاد ده بولنی معارفه نیچون نظر تحریر
 ایله باقسنی ایحباب ایتسون ؟ علم ، مجرد قدرت و اقباله نائل اولمی
 ایچونی تحصیل او لنور ؟

موسیو روپانک منسوب او لدینی فرانسه قومی ایچنده
 زادکاندن اولمده برجه بر موقع قدرت و اقباله نائل اولمی محال
 درجه‌سنه مشکل او لدینی زمانلر صنوف معرفته تحملیه نفس
 ایمیش اولان (ده تارتلر) ، (پاسقاللر) نه درلو قدرت و اقباله
 نائل اولمی ایچون چالشمشار ایدی ؟ (قوپرنيق) لهستانده
 قراللغه ، (غالیله) روماده پالالغه انتخاب اولمی ایچونی معارفه
 بذل وجود ایتشار دی ؟

معرفت بر نازین دلربادر که مبتلایری یالکنز نیل و صالح چون افنای عمر ایدر . علمی وسیله استفاده ایمک ایچون استحصاله چالیشا:لرک هیچ بر وقت معلومانجه برموقع امتیاز و کله واصل اولدینه بیلننه من .

بود لائل عقليه یهده حاجت یوق . اثبات حقیقته فعالیات کافیدر . اکر اسلام معارفه نظر تحیر ایله باقش او لسیدی ایچلرنده بر عالم ظهور ایمزدی . موسیو رونان اسلامدن عالم ظهور ایتماشدر دیه جکسه بیان ایلسون ده ا کا کوره بحث ایدهلم . موسیو ارنست رونان کتدیگه تحفلاشیور ، دقت بیورلسون .

یوقاریده بیان اولندینه او زره اسلامک ، تربیه و معرفته واوروبا فکرینی تشکیل ایدن هر درلو مزیته کمال حتمارله باقدیغی بیان ایتدکدن صکره دیرکه :

« اعتقاد اسلام ایله تلقیح اولمش اولان بوجریمه او قدر قوتیزدر که هر نوع قومیت و ملیت مبایتلىری یالکنز قبول اسلام ایله محو اولور . برب ، سودانی ، چرکس ، افغانی ، مالز ، مصری ، نوبه کبی اقوام برکره مسلمان اولنجه آرتق ببر مصمرلی سودانی دکل یالکنر مسلماندر . »

مقدمه ایله نتیجه نک جهت استلزمانی کشف ایده بیلناره برسیوک مكافأة ویر لسه شایسته در !

نه اولمش ؟ اسلام هر درلو اقبال و قوتی معطی حقیقیدن سیورمش ، بناءً تعلیم تربیه و معرفته نظر تحیر ایله باقار ایمش

وبناءً علیه بوجریحه نک تأثیریله هر کیم مسلمان او لورا نسے قومیتني
غائب ایدر یالکز مسلمان قالیمش !

شمدى معارفه ظظر تحیر ایله باقتمانه مسلمان او لا ذارك قومیتني
غائب ایتمى مسئله لرینک بربیشە مناسبتى وارمیدر ؟ مئونف
کچین بر آدم ایچون خطبه ایراد ایدر کن دکل، بلکە صایقلار کن
بیله بو قدر صاحچە سویاڭ عیب او لور .

تاریخیجه مثبتدرکه دول اسلامیه ارده سنده ظهور ایدن بر
طاقم اختلافات او زرینه اسلامیتە داخل او لان اقوامك هان
کافھى قومیتني محافظه ایده بیلمىشدەر . یالکز هانگىزىنه صورلىشە
اسلام صفتى مثلاچرکس و يالغان عنوانىنە تقدیم ایدر کە بو ترجیح
اديان ساڭرە معقدلر نجە دخى جازىدەر .

فقط صاحب خطبه شوراسى سوأى ايدەم کە اسلامیت
بر چوق قومیتلرک محوينه سبب او لوپ دە اېنىاي بشرك موانع
ائۇلافىندىن بىرىنى مەکن مىتىبە تقليل ایتمش او سەيدى فىڭ حكمتىجە
تقدىر او لەمە جق بىر حالى حدوث ایقش او لوردى ؟

يە صاحب مقالە ديرکە « بو حالدىن یالکز ایران مىتىشنا
اولەرق فىڭ مخصوصى محافظه ایده بیلمىشدەر . چونکە ایران
اسلام آرە سنده بىر موقۇخ مخصوص احرار ایتشدر . ایرانلىلار
مسلمانلقدن بىر قاج قات زىادە شىعىدر ». .

مسلمانلقدن زىادە شىعىت نەدىك او لىور ؟ مسلمان او لمدق
شىعى دەمى وارمەش ! بودرلۇ باز يېھە الفاظە بعض لطائف ادبىيە دە

جو از اوله بیاور ، فقط جدی بر اثره معنائز سوز قارشیدیر مقدمه
بر مناسبت یوقدر .

موسیو روزان شیعیتی ایرانی مخصوص بر مذهب و او
خصوصیتی ده ایرانیلرک اسلام آرده سنده بر موقع مخصوص احراز
ایتشنه سبب کوستیریور !

اسلامک تاریخنہ واقف اول سه یدی شیعیلکاک مالک اسلامیه ده
طولا شمدى یعنی برجهت و داخل اول مدیعی بر قوم قالمدیغی او کر نش
اولور دی :

معلوم درکه شیعیلکاک ایرانده بتون بتون تقری دها اوچ
عصر لق بز مسئله در ؛ تقرر ایدنجه یه قدر ایرانلیاردن یوز
بیکار جهستنک قانی دو کولدیکی ده تاریخ ایله مثبتدر ؛ اسلام
ملکنک بر خیلی طرفان نده ایراندن بر قاج عصر اول او مذهب
سلوک ایدزک شیعیتی بوزمانه قدر محافظه ایتمش قومارده بولنوره
بوبدا هتاره قارشی ایرانلیاری اسلام ایچنده کندیاریه
آیری بر موقع احراز ایتمش مسلمانان قدن زیاده شیعیته مائیل بز
قوم اعتبار ایتماک جاڑ ایسه زده دیلم ؟

موسیو روزان بوقدر غریبه لر میدانه قویدن صوکره
استقباله حصول امنیت ایچون ماضی یه عطف نکاه ایدوب ده
شمدى (ظنجه) بودرجه تدنی ایتمش اولان مدنیت اسلامیه
بر زمان پک پارلاق ایدی ، بوقدر عالمار ، حکیمار یتشدیدر دی ،
عصر لرجه غربده کی خرستیانلیق عالمنک خواجه سی اولدی ، بر

حال که بزمان وجوده کلشدر ، بوندن صکره نیچون کاه مسون دینلرک فکر نی ده بکنمیه رک و « بنمده اصل بحث ایده جکم بونقطه در » دیرک « صحیحاً علوم اسلامیه و یا هیچ اولمازسه اسلام طرفدن قبول و مساعدیه مفهوم اویلش برعلم وارمیدی؟ » مسئله‌سی میدانه قوییور . مسئله‌نک حلی ایچون سوزه باشلادیمی صیردده اوج عصر قدر بر مدتده ممالک اسلامیه ده پاک متاز عالملار ، حکیملر موجود اولدیغی واو زمانلر جهان اسلامیت ، معرفتیجه خرستیانلوق عالنه مرجح بولندیغی اعتراض ایدکدن صکره بودلائلک ، برطاقم یا کلاش نتیجه‌لر تولدایده بیلمک ایچون لا یقیله تحملیل ایدلسنه و بونک ایچون ده شرق ک تاریخ مدنیتی عصر بعض تبع ایدرک اسلامک اور جهان موقنی استحضار ایدن اجزای متنوعه‌نک حصه‌سی تفرق اولنسنه لزوم کوسترسیور . ایشته آزو ایتدیکی تحملیله شو سوزلره باشلایور :

علم و حکمته اک زیاده بیکانه بزمان وار ایسه بر قاج عصرلر امتداد ایدن و عربلرک وجودانی توحدیک طرق متنوعه‌سی اره‌سنده متعدد برافان منازعات مذهبیه‌نک نتیجه‌سی اولان اسلامیک برنجی عصریدر . زه بیور رسکن ، قبل اسلام عربلر بیننده توحدیک طرق

متنوعه‌سنده متحدث مجادله‌رده وار ایش !

اسلامک برنجی عمه‌رندن بر قاج عصر اول عربستانده توحدید باری اعتقادینک موجود اولدیغنه و حتی بوندن طولانی قبائل اره‌سنده مجادله‌لر ، محابه‌لر بیله و قوع بولدیغنه دائر موسیو رو نانک کشف ایدوبده میدانه قویدیغی حقیقتی - شمدی یه قدر

هیچ بر کتابده کورمديکي هیچ بر دليلي ده اولمديغچون -
کنديسندن بشقه دنياده کيمسه قبول ايده من .

عصر اولده اسلام اره‌سنه علم منتشر دكل ايش : اکر
علمدن مراد يالکز رياضيات وطبيعت ايسه في الحقيقه دکلدي .
 فقط بوندن اسلاميتک مانع معارف اولمسيمي اقتضا ايدر ؟
 دين محمدی منتشر اولدیني يرلرده خلق عالم بولمش ده جهله‌جي سوق
 ايتش ؟

حکمت بخته کانجه : موسيو رونان اصحاب کرامك کلاتني
جامع اولان كتابلاري ، هیچ اولمازسه «نهج البلاعه»ي کورمش
اولسه‌ايدى قولايقله بوليه بر ادعایه قیام ايده من دی صانيرم .
صاحب مقاله بعادعاني متعاقب هیچ مقتضنای مقنمه مناسبتی
اولمديني حالده برازده بدويلرک شاعر لکاريني و فقط عالم
اولدقاريني بيان ايتدکدن و حضرت عمر (رضي الله عنه) ک
اسکندریه کتابخانه‌سی احرق ايتديرمديکنی اعتراف ايله برابر
ذی‌اده غالیته خدمت ايتدکلری قواعد جلیله‌نک حاشا افکارک
تحرييات علامه و مسامعی متنو عهنسی خراب ايده کلديکنه داژ بر
هذیان دها فيرلاتقدن صکره شوقره‌لری سوپلکه باشلار :

٧٥٠ تارخ ميلاديسنه طوغری ایران نفوقي ايدوبده آن عباسك
بنی‌آمية يه غلبه‌سni استحصال ايدنجه هرحال تبدل ايدی ، اسلامك
مرکزی شط و فرات اره‌سنه انتقال ايدی ؛ اوراسي ايسه شرقك
كورديکي اک پارلاف مدنیتلردن برینک اثار باقيه سيله مala مال ايدی .
بوده ايرانک دولت ساسانيه مدینيتدرکه نوشروان دورنده مرکز
کاله واصل اویشدی . او رالرده صنایع اعصار عدیده‌دن بری ترقی

ایتش ایدی؛ خسرو بوکا برده کمالات فکریه علاوه ایلدی. استانبولدن طرد او لئش اولان فلسفیات ایرانه النجا ایتدی. خسرو، هندک کتابلرینی ترجمه ایتديردی. اهالینک اک کترتلی عنصرینی تشکیل ایدن خرستیانلر یونانک علم و حکمته واقف ایدیلر؛ طب بتون بتون انلرک النده ایدی، پایاسلر هم منطق هم ده هندی بیلیرلرددی. صفات ممیزه می ساسانیلر دورتند آلمش اولان شهنامه ده «رسم» ک کوپری پادرمی ایستدیکی زمان مهندسلک ایچون بر (جایلیق) نستوریلرک پطريق و پایاسلرینه عنوان اولان قاتولیقوس دیگدر. اسلامیتک صدمه شدیده می ایرانک بوکوزل ترقیاتی بوز سنه قدر تأخیر ایتدیه ده عباسیلرک تسلیمنی خسرو زماناتک پارلاقلفنی تکرار احیا ایلدی. آل عباسی سلطنته واصل ایدن انقلابی وجوده کتیرنلر ایرانی رؤسآنک زیراداره سنه بولنان ایران عسکری ایدی؛ دولت عباسیه نک مؤسی اولان ابوالباسک و خصوصیله منصورک اطرافنده بولنانلر دادها ایرانی ایدی، کوباکه ساسانیلر یکیدن دیرلشلر ایدی؛ محروم مستشارلر، شهزاده خواجه لری، رئیس الوکالر ایرانک اسکی خاندانلرندن و معلومات کامله اصحابندن اولان و قوملرینک مذهبنه صادق قالهرق اسلامیتی هم پک کچ هم ده بلاقناوت قبول ایدن برمکلر ایدی. نستوریلرده تمام الاعتقاد اولیمان بوخنیقه لری احاطه ایدرک بر امیاز مخصوص اولق اوزره حکیم باشیقلری خدمتی استحصلال ایتدیلر.

صاحب مقاله نک بوقدر کوزه لکنی اسلامیتک معارفه مانع اولدیغنه دلیل متماننده اسماع ایدیورز. افاده لرده ایسه اویله بر دلالتدن اثر اولمديغنى شویله طورسون، طوغى برشى وارا ایسه اوده حضرت فاروق رضى الله عنہ افندمنک اسکندریه کتابخانه سنى احراق ایتديردیکنے داڭر پایاسلر لساننده موجود اولان افترانک جرحندن عبارتدر. برده بعض خرستیانلرک خلفای عباسیه دن بر قاج ذاته حکیمه لک ایتدکلری صحیحدر.

دیگر ادعالره کانجه : او لا مرکز خلافتک بخداد ، نقل اولنمی اسلامیتک ترقیات مدنیه‌سنه نصل تأثیر حاصل ایدبیلیردی که موسیو ارنست رونانک ایران طرفاندنه توهم ایندیک مدنیت ساسانیه انجق او توز قرق ییل سوره‌بیلمش و اسلامک ظهوری او زرینه بر حال وقوفه دوشمش بر شکل ترقیدن عبارت ایدی . نه دن اقتضا ایتسون که قوم نجیب عرب دها مرکز حکومتی شامده ایکن یونان مدنیتندن ، او بیک سنه‌دن زیاده بوقدر ماشر عظیمه اظهار ایله حکمت و مدنیتک عالم انسانیتده ناشر و مؤسسه اولمش و حتی موسیو رونانک قولنجه ساسانیلرک ترقیات فکریه لرینی ده - بونار کتب یونانیه‌ی ترجمه ایندکاری جهله - تأمین ایتش اولان معارف یونانیه‌دن عبرت بین اولسون‌ده علمک فوائدینی مدنیت ساسانیه‌دن آلسون ؟

عجب ایران مدنیتک شط و فرات اردسندکی آثار باقیه‌سی یونان معارفک شامده کی آثارندن دها زیاده‌می ایدی ؟

نو شروان و خسرو زمانلرنده ایرانک معارفجه اویله بر موقع کاله واصل اولدیغی اثبات ایچون موسیو رونانک قول مجردندن بشقه بر اماره کوره‌بیورز بر قاج سنه یونانک فلسفیاتندن استفاده ایتمک وهن Dunn بر قاج کتاب ترجمه ایندیرمک ایله بر قومک معارفده صرتبه کاله واصل اولسی همکننیدر ؟ دولت ساسانیه‌نک عربه انتقال ایده‌جک قدر معارف

اولدیغنه و موسیو ارنست رونان ایرانی هانکی مؤلفات علمیه
و ادبیه سیاه حکم ایدیسیور ؟ ایرانیلر او زمان علم ایله متصلی
ایدی ده کتابلاری زدهه قالدی ؟ یوقسه بوزار کده اسکندریه
کتابخانه سی کی اسلام طرفدن یاقلیدیغنه دائر بریلان دهه
اختراع او لنه جق ؟

علم او لان بر قوم کندی افرادنده کوپری یه معمارلوق
ایده جک آدم بوله مازده ساُر ملتلارک دین مأمور لرندنی استعانه
ایدر ؟

موسیو رونان او زمانیک ایرانیلر نده علم و معرفت دعوا
ایدیسیور ؛ حال بوكه آل عباسدن برنجی اوله رق خلافت ادعاسنه
قیام ایدن امام ابراهیم هیچ ده بو اعتقاده دکلدی . حتی
خرساننده کی نقیاسنه دائمآ « اورالرده عربدن هیچ کیمسه سی
صاغ بر افیکنر ، علم و ذکاری بروجه مطلوب اداره لرینه مداندر ،
حال بوكه یرلیلر جهالتلاری جهتیله حیوان کبیدر ، مهارلر ندن
طوتار ایستدیکنر یره کوتوره بیلیرسکنر » یوللو امرلر
کوندررددی .

عجبنا موسیو رونان آل عباسک اثنای ظهور نده ایرانیلر ک
منزیات فکریه جه بولندقلری مرتبه بی معاصر لرندن دها ای بیلمک
ادعا سنده میدر ؟

دولت ساسانیه زماننده اهالینک الا کلیتی عنصرینی تشکیل
ایدن خرستیاژار اولق عقل قبول ایده جک حالتلر دنیدر ؟ هیچ

او زمان ایراندکی اهالینک اکثرتی خرسنیان اوسله ایدی خرسنیانلغک اک بیول حامیلرندن اولان شرق ایمپراطورلغنه قارشو دولت ساسانیه نصل استقلالنی محافظه ایده بیلیردی ؟ خاندانی کندیته منسوب اولان « برملک » ک اوغلی خالد مسلمان ایدی ؛ برخاندان ایچنده یالکنر برآدمک قبول دین ایتمامی او خاندانک اسلامیتی کیچ قبول ایتدیکنه هی دلات ایدر ؟ یاهله برمکیارک اظهار اسلام ایتماری ایمان حقیقی اوزرینه اولمدیغی موسیو رونان نزهدن بیلیور ؟ کندیاریله کوروشوبده سرادر قلبیه لرینه واقف اولمامشدرا صانیرم ! برمکیارک نفاق ویا ارتداده دلات ایده جک بر فعل ویا قوللری ایشیدلامشدرا ؛ حتی اعتقادلرینک فسادینی کوستره جک هیچ بر کتابده بر فقره جغه بیله تصادف او لمناز ؛ هیچ برمکیارک سوء اعتقادینه الده بر دلیل موجود اوسله ایدی او عائله نی قهر ایتدکدن ـ کرہ کندیارینی خلقک لسان تعریضندن قورتارمهق ایچون برمکیلر حقدنده بیک درلو سیئات اعلانی مهمام دولتك اک بیوکلرندن عدایلیان عظمای دولت برا مکیی خلق عنده ملعون ایده جک بویله بر حالک نشریخی اون بر عصر صکره دنیایه کاهجک اولان موسیو رونانه هی براقیرلردى ؟!

برمکیارک اقبالی یالکنرجه هارون دورینک بر جزوئینه منحصر ایکن عباسیلرک عصر معرفتنده عموماً محروم مستشار لقلرینی، شهزاده خواجه لکلرینی، وزاتلرینی برمکیاره حصر ایمک پک عجمانه بر مبالغه دکلیدر ؟

موسیو رونان ابوالعباس سفاح ایله ابو جعفر منصورک ده
 تام الاعتقاد او لمدقارینی ادعا ایدیور ، زیرا مقاله‌نک همان هر
 فقره‌سندن اسلامیته معتقد او لان بر آدمک محب علم او لمسنه
 ذهننده بردلو احتمال ویره‌مدیکی آکلاشیلیور . قرآن کریمده
 (ومن یؤتی الحکمة فقد) و (اند اینا
 لقمان الحکمة) و (یرفع الله المذین آمنوا منکم والذین اوتوا العلّم
 درجات) و (قل هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون)
 و (قل رب زدنی علما) کبی نیجه آیات کریمه و کتب معتبرده
 (العلماء و رثة الانبياء) و (موت العالم کموت العالم) و (اطلبوا العلم
 ولو بالصین) و (اطلبوا العلم من المهد الى اللحد) کبی بونجه
 احادیث شریفه موجوددرکه جمایه‌ی دیناً عالمک شرفنه و هر
 مؤمنک تحصیل علم و حکمتاه مکلفیته دلیل قاطعدر .

حال بولیه ایکن معتقد او لدینی دین طرفندن تحصیل علم
 و حکمته مأمور او لان بر ملت افرادینک مبالات دینیه‌دن تبری
 ایتمدکجه علم و حکمته میل ایده‌میه جکنی ادعا ایتمک ظلمتک
 اندفاعنی کونشک غربونه موقوف عد ایک قدر بدیهی البطلان
 بر مسخره‌اق دکلیدر ؟

فرض محال او لهرق طوهم که صاحب مقاله‌نک توهمی کبی
 تام الاعتقاد او لان مسلمانلرده حکمت و معرفته خدت ایتش
 هیچ کیمیه بولنسون و حتی اهل اسلامک علمه نظر حقارته
 باقدینی ده صحیح او لسوون : علم و حکمتک شرفنه و تحصیلناک

وجوبنے دائر بود قدر اوامر الهیه ونبویه میداندہ طور رکن
ملتک او اوامرہ اتباع ایتمام سندن طولایی دینہ بر نقیصہ ترتب
ایمک احتمالی وارمیدر ؟

صاحب مقاله بغداد یکیدن حیات بولغه باشلامش اولان
ایرانک پایختنی او لنجه فاتحولک لسانی اولان عربجه نک اور ته دن
قالدیرلسنه و دینک بتون انکاریسہ امکان بولنه ما مش ایسہ ده
 وجوده کلان مد نیت جدیده نک مخلوط اولدیغی و عجملره خرس تیانلر
غلبه ایدرک اداره و خصوصیاً ضابطه نک بتون بتون خرس تیانلر
النده قالدیغی ادعا ایدر .

سبحان الله ! آل عباس عربی بی اور ته دن قالدیروب ده
هانکی لسان ایله تکلم ایده جکلر ایدی ؟ خلیفہ اسلام اولمک
اعتباریله دنیانک اک بیوک تخت سلطان نه نائل اولمش ایکن دینک
لسانی و دینی رد و انکار ایله دولتلری اساسندن خراب ایمک
چاره تحریسیه می مشغول اوله جمار ایدی ؟

خلافی عباسیه نک وزیر لری ، اداره نک هر شعبه سنه مؤکل
اولان مأمور لری ، ضابطه ناظری بولنان صاحب شرطه لری
اسماریله عنوان لریله تاریخ لرده یازیلیدر ؛ ایچلر نده بر خرس تیان
بولوب ده کوسترمکه موسیو رونان مقتدر میدر ؟ بولیله مباحثه لرده
حتایق تاریخی تحریف ایله اثبات مدعایی اولنه بیاور ؟
موسیو ارنست رونان هارون الرشید ایله مأمون کده اسلامیته
معتقد اولمقلری خی ادعا ایدیور ؛ حال بوكه هارون ، سلطنت ک اکثر

ایامنی حج و غزاده اصرار ایتک جهتیله اسلام عنندنه اعزه
کرامدن معدوددر ؛ مأمونک ایسه اعتقادنده خفت دکل بلکه
تعصب بولندیغنى، تابع اولدیني مذهب اعزالک ترویجنده استعمال
ایتدیکی جبرلر اثبات ایدر .

مبالات دینیه سی اولیان بر حکمدار بر مذهبی ترویج بولنده
جبره مراجعت ایتسون ده اهالیسناک بر چوغنی کندیسندن
نه سپیله تنفس ایلسون ؟

او مأمونه می بی مذهب دیه بیله جکزکه ساعه اعتقداد ایله
امام رضا حضرت افاريخته، اولادینه ترجیح ایدرك کندیسندن
صکره ولی عهد ایلشدی .

یوقاریده اثبات اولندیغی اوزره سفاحک ، منصورک ،
هارونک و مأمونک مبالغ دینیه دن بری اولسیله « اسلامیت
معارفه ماندر » دعواسی قطعا ثابت اولمق لازم کلزکن صاحب
مقاله نک درت مسلمان پادشاهی - کویا مجالس محرمیتلریشه
ییللر جه ملازمت ایتش ده خفایای قلیبه لری او کرمش کی -
خدمتلرنده بولنان اکابرک کافه سیله برابر دینسز لکله اتهام ایتک
ایستمی نه غریب بر خفتدر !

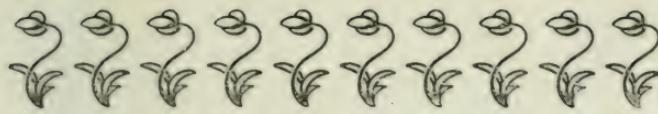
ایشته موسیو ارنست رونان بغدادده کی ترقیاتک صرف
بوپادشاهله مقر باری طرفدن بذل اولنان حماه دن واوهایه نک
ایسه دینسز لکدن نشأت ایلدیکی ادعاسنده اصرار ایدرك بو
ادعائک عقبنده دخی وقتیله بغداده قیرواندن صوفی بر ذات

کاهرک اوراده هر نوع ادیان و مذاهیب اصحابیند مرکب بر انجمن علمه داخل اولمش و بواسجهمنده اسلام اولمیانلردن برینه علمای اسلامه قارشی « بز بورایه استدلالات عقلیه او زرینه بحث ایچون کلدک ؛ بزه قرآن و حدیثدن استنباط اولمش براهین ایراد ایتیکزکه انله ایمانز یوقدر ». دیدیکنی ایشتمش اولدیغنه دائر بر فقره نقل ایدیور .

شهمه سزدرکه موسیو رونان بوجریت بحثی مبالغات دینیه‌دن بری ظن ایتدیکی اصحاب حکومتک معقولات پرور لکنه جمل ایمک ایستر .

براز انصاف ایله دوشونلسون اکر تدقیقات و محاورات مذهبیه ده بو حریت شرعاً مجاز اولماسه‌یدی او عصرلرده علی ملاً انس اویله احکام دینیه‌نک خلافنه بر طاقم مباحثه‌لره جواز ویرمک دنیاده هیچ بر حکومت ایچون قابل اوله بیلیرمیدی ؟

موسیو ارنست رونان رساله‌سنه بز چوق صحیفه‌لرینی ده
ترجمه و تأليف قوتیله عربک واصل اولندیني مرتبه معرفتدن
غايت ناقص بعض معاومات اعطا‌سنه حصر ایتمشد، بوم باحث
آره‌سنه‌ده شایان دقت بعض فقره‌لر صیقیشیدیر متشدز؛ مثلا عرب‌لر
حکمایه (یوقاریده بیان اولندیني اوزره) ف و لام ک کسری
وزانک مدیله فیاسوف (philisophe) اطلاق ایدرلرایمش،
بو تعییر ایسه زندیق لفظی قدر مخاطره‌لی برعنوان اوله‌رق
اکثری موت و اشکنجه‌یی موجب اولور ایمش !
قرون قدیمه‌ده مدنیتک موجودی عدا اولنان یونانلیار حکمتک
کر چکدن موجودی اولان سقر اطی توحیدباری اعتقادنده بولندیني
ایچون اعدام ایتدیلر .

قرون وسطاده احیای مدنیت‌جه پیشوای اقوام اولان ایتالیانلر
هیئت جدیده‌یی تأیید و اثبات ایله اوغر اشندیغی ایچون غالیله بی
اعدام ایتدیلر ایسه اعدامه یقین اشکنجه‌لره اوغر ات‌دیلر . قرون
اخیره‌ده حریت افکاره مهد ظهور عد اولنان فرانسلر
زان راق روسونک کندی طرفدن طبع ایتدیرلیان امیل
عنوانی کتابنی یاقدیر دقدن بشقه کندیسنه اخنو تو قیف ایمک
ایستادیلر .

بو و قعله‌لری تاریخ‌لار ده کورزوب طور و یورز . موسيورونان
 بزه عربک ذور معرفتنده فلسه‌فیات ایله او غر اشديني ایچون
 اعدام او لمنش و يالاشك‌نجه‌ایدلىش براتات بوله بيليرمی ؟ كندىسىنىڭ ده
بحث ايتدييىكى الكندىنىڭ، فارابىنىڭ ؛ ابن سينانىڭ ترجمە حاللورى
 سقراطىك، غالىلەنىڭ ، روسونك سر كىدشتنەن قىاسىمى قبول ايدر ؟
 صاحب مقالە يىنه بو او زون عبارەدە اندىسلەيلەر ئادە بىغداددىن
 صىكىرە تحصىيل معرفتە باشلا دقلارىنى سوپىلۇردا اندىلس حكمدارلىرىنىڭ
 اصحاب نفوذىنىڭ بىغداددە كىلر كېيىمپلاس دىينىدەن برى او لدىغىنى
 سوپىلۇر . بو سكوتى عجبا ادعا سنك خلافە بىك دليل
 كۆسترييە جىكىنى بىلدىيەندير ؟ يوقسە، بىر آدم كە مسلمانلار مائىل
 معرفت او لهماز دعوا سانى كىدىيى بىر بىختىدە نقرات مقال
 ايتدىيى ایچون هر كىسجه‌دە علوم متعارفە حكمىنە كىرمشى مى قىاس
 ايدر ؟ موسيو ارنىت رونانك تحف بىر قولى ده حكميات عربە
 حقىقت حالدە ساسانى و يونانى حكمىياتى دىنلىك لازم كە جىكىنى
 و حكىمت يونانى دىنلىسە دها طوغرى او له جىنى بيان ايتسىدەر .
 موسيو رونان ذهنىنده بىرقار و يرسەدە عربک معارفە مقالە سنك
 مەتقىدەلرنىدە ادعا ايتدىيى كېيىمپلاس دىينىنى و يەرك ؟
 ساسانى و يونان معارفەنڭ مخلوطىمىيدە دىيە جىك ؟ صرف يونان حكمتى
 نظرىيە مى باقە جق ؟ زە اعتقاددە بولنە جق ايسە آنى بيان ايلسە ،
 هر كىس افاداتى ا كلام مقدە بوقدر صعوبتارە دوچار او لمازدى .
 شوراسى جاي سۋالدر : عربک حكىمت و معرفتى ، كىرك

ساسانیلردن کرک یونانیلردن اش اوسلون ، تمامیله عربلر طرفدن ایجاد او له مینی ایچون عربک مکسوبات فکریه سندن معدود او له مینه جقمیدر ؟ او له مینه حق ایسه ساير قومارک یونانستاندن الدینی علم و حکمتی تمامیله یونانیلرک ایجاد ایتدیکنی نصل اثبات ایده جکن ؟ انلرکده کندیلرندن اول کان اقوامدن برچوق شیار اقتباس ایتدیکنه دلیلریله برهانداریله میدانه قو نیلان بونجه تحقیقانی نصل رد ایلیه جکزد او علمارک او حکمتارک نامنه یونان علم و حکمتی دیه جکن ؟

یاخود عربک معاذ فجه یالکن یونانیلردن الدینی شیارله اکتفا ایدرک بونلاره هیچ برشی علاوه ایتمدکلرمی ادعا او له حق ! ... موسیو ارنست رونان ، قدرت معنویه چراغ فکر بشر بز قومک الندہ سونه جکی زمان انى اخذ و اشعال ایده جک بر قوم دیکر پیدا ایده کالدیکنندن عرب حکماسنک اخیری اولان (ابن الرشد) مراکشده محزون و متروع او له رق وفات ایلدیکی صره لرده «آبلار» که نشر تدقیقاته باشладیغنى بیان ایدیسیور . اولا موسیو رونان یوقاریده حکمت و معرفت ، اسلامک اوج عصرینه منحصر او له مینه ادعا ایتمشیدی ؛ شمدى ایسه ابن الرشدی اسلام ارسنده خاتمه حکما اولق او زرہ قبول ایدیسیور . عباسیلرک ظهوری که موسیو رونانک کندی افاده سنه کوره عربلر جه حکمتک مبدأ ایدر ، بھرتک یوز او تووز ایکنچی سنه سنه تصادف ایدر ؛ ابن الرشد ایسه بر روایته بش یوز طقسان بش و بر روایته الی یوز اوج تاریخنده وفات ایتمشدر .

عجبایا صاحب مقاله‌نک حسابجھ یوز او تو ز ایکی سنہ سیلہ بش
یوز طقسان بش والتی یوز او ج سنہ لرینک ارہ سنندھ کی زمان
بالکز جھ او ج عصر دن عبارتی میدر ؟

ثانیاً ابن الرشدک متوفک و محزون اوله رق وفات ایتدیکنندن
بحث ایدن موسیو رونان عجبایا بر قیز ایله ولیسنک رضاسی اول مقصزین
تأهل ایتدیکنندن طولایی رجو لیندن محروم ایدلشن و تعلیم
ایتدیکی علوم و حکمیات ایچون اولنجه، یه قدر اذا و اشکنجه دن
قررت تلامش اولان (آبلار) ک سرور و اقبال ایچنده می ارتخال
ایتدیکنندن بحث ایده جک !

د احباب مقاله‌نک بو عباره جکنندہ بردہ تاریخ یا کاشی وار :
واقعاً ابن الرشد برمدت صراکشده محزون و متوفک قالمشدر ؛
فقط ارتحال ایتدیکی زمان هم بیوک بر مأموریتہ و هم ده بر چوق
ژروتہ مالک ایدی .

موسیو ارنست رونان حکمتک اسلام آرہ سنندھ داءماً امحقر
اول دیغئی و بیک ایکی یوز سنہ میلا دیدی سنندن صکرہ مالک اسلامیہ ده
بتون بتون الغا اولندیغئی و مور خلر ایله هر فندن بحث ایدن
مؤلفار بر وقتار حکمتک وجود ندن بحث ایتمشلر ایسہدہ زائل
اویش بر فنالق یولنندہ بحث ایتدکلر ینی ده ادعادن ده چکنہ میور !
حکماء اربک اک بیوکلر ندن اولان ابن سینا ایله ابن الرشدک
برنجیسی ایکی دولت اسلامیہ ده وزیر اعظم الق، ایکننجیسی كذلك
ایکی دولت اسلامیہ ده قاضی المضاائق مسندلرینه نائل اویش ار

ایدی . بـوـحـقـيـقـتـ اـسـلـامـ عـنـدـنـدـ حـكـمـتـ مـخـقـرـمـیـ يـوـقـسـهـ مـعـزـزـمـیـ طـوـلـمـشـدـرـ ؟ـ فـعـلـاـ اـثـبـاتـ اـيـدـرـ .

استانبولی ۱۴۵۳ تاریخ میلادی‌ستنده فتح ایتش اولان
جـتـمـکـانـ سـلـطـانـ مـحـمـدـخـانـ غـازـیـنـکـ جـامـعـ شـرـیـفـ جـوـارـنـدـهـ اـنـشـاـ
ایـتـدـیرـدـیـکـ طـبـ مـدـرـسـهـلـرـیـ مـیدـانـدـهـ طـوـرـیـسـورـ ؛ـ اـکـادـهـ حاجـتـ
یـوـقـ :ـ الـیـوـمـ جـوـامـعـ شـرـیـفـهـنـکـ هـرـبـرـنـدـهـ حـكـمـتـ کـتـابـلـارـیـ تـدـرـیـسـ
اـولـمـنـدـهـ اـوـلـدـیـغـنـیـ کـوـزـمـلـهـ کـوـرـوـبـ طـوـرـیـسـورـزـ .ـ بـرـفـکـ
عـبـادـتـخـانـهـلـرـ درـونـنـهـ وـارـنـجـیـهـ قـدـرـ اوـقـوـدـلـسـنـهـ جـوـازـ وـیـلـاـکـ اوـفـنـکـ
برـمـلـکـدـنـ الغـاسـیـمـیـ دـیـکـدـرـ ؟ـ

مـالـکـ اـسـلـامـیـهـدـ شـمـدـیـ تـدـرـیـسـ اـولـانـ حـكـمـتـکـ اـورـوـبـادـهـ
تـدـاـولـاـیـدـنـ حـكـمـتـ اوـلـدـیـغـنـیـ مـدارـتـعـرـبـضـ عـدـ اوـلـنـسـوـنـ :ـ مـوسـوـ
روـنـانـکـ اـسـلـامـ اـیـچـنـدـنـ الـغـاـ اـیـلـدـیـکـنـیـ اـدـعـاـ اـیـتـدـیـکـیـ حـكـمـتـ عـربـدـنـ
مـوـرـوـثـ اـولـانـ وـشـمـدـیـ المـذـدـهـ بـولـانـ حـكـمـتـدـرـ .ـ

حـكـمـتـدـنـ زـائـلـ اـولـشـ بـرـفـنـاـقـ کـبـیـ بـحـثـ اـیدـنـ مـوـرـخـاـرـ ،ـ
مـؤـلـفـارـ کـیـمـارـدـرـ ؟ـ دـیـهـ مـوـسـیـوـ اـرـنـسـتـ رـوـنـانـدـنـ سـؤـالـ اوـلـنـقـ
لـازـمـ کـاـسـهـ مـعـرـوـفـ وـمـعـتـبـرـ بـرـاـمـ بـیـانـ اـیـدـمـیـهـ جـکـنـدـنـ اـمـیـزـ .ـ
صـاحـبـ مـقـالـهـ دـیـرـکـهـ «ـ الـ یـاـزـیـسـیـلـهـ اـولـانـ حـكـمـتـ کـتـابـلـارـیـ
پـارـلـنـدـیـکـنـدـنـ نـدرـتـ بـولـشـیدـیـ ؟ـ فـنـ هـیـئـتـکـ اـیـسـهـ یـالـکـزـجـهـ
قـبـلـهـنـیـ تـعـیـنـ اـیـدـهـجـاـ قـدـرـ تـحـصـیـلـهـ جـوـازـ قـلـمـشـدـرـ .ـ

عـجـبـاـ بـوـذـاتـ شـرـتـدـهـ تـاتـارـ مـشـرـکـلـارـیـ ،ـ غـرـبـدـهـ اـهـلـ صـلـیـبـ
مـتـعـصـبـلـارـیـ طـرـفـدـنـ اـحرـاقـ اـولـانـ هـلـیـوـنـلـرـجـهـ کـتـابـکـ ضـیـاعـنـیـدـهـ
اـسـلـامـیـتـکـ تـأـثـیرـیـنـهـمـیـ حـلـ اـیـمـاـکـ اـیـسـتـرـ ؟ـ

موسیو رونان فن هیئتک تحصیلنه جوازی يالگز قبلاه‌نک تعیننه حصر ایمادش اولسه ایدی ده هیچ او لازمه اوقات صلوتی بیلمک ایچون ارتقای آلمقده اسلام ایچون منوع اولمده‌یافنی سویله‌هه ایدی حتمزده بر مردم کوسترمش اولوردی !

بیلمم که ۸۲۳ تاریخ چهری‌سنده (الغ) بکاک سمرقندده انشـاسـه یکی مباشرت ایتدیردیکی رصد خانـدـه او توز سـنـه چالیـشـهـرـقـ الغـ بـكـ زـیـجـنـیـ مـیدـانـهـ کـتـیرـنـ اـحـحـابـ فـنـ اـهـلـ اـسـلـامـدـنـ دـکـلـیـ اـیدـیـارـ ؟

دور سلیمانیـهـ بـرـطـرـفـدنـ اـسـپـانـیـاـ وـ بـرـطـرـفـدنـ هـنـدـ سـاحـلـارـینـهـ کـیدـنـ عـثـمـانـیـ دـوـنـمـاسـنـیـ هـیـئـتـدـنـ يـالـگـزـ قـبـلـهـ تعـیـینـ اـیدـهـ جـاـکـ قـدـرـ مـعـلـومـاتـیـ اـوـلـاـنـارـمـیـ سـوقـ اـیـمـشـارـدـیـ ؟

وـولـتـرـ،ـ اـسـوـجـقـرـالـیـ اوـنـ اـیدـکـنـجـیـ شـارـاـکـ زـمـانـهـ دـائـرـیـاـزـدـیـانـیـ تـارـیـخـنـدـهـ روـسـیـهـ لـیـلـرـکـ اوـ زـمـانـکـیـ جـهـاـلـتـارـیـنـیـ تصـوـرـیـاـرـدـرـکـنـ شـوـیـلهـ بـرـفـقـرـهـ جـقـ نـقـلـ اـیدـرـ :

« دـهـاـ پـاـکـ چـوـقـ زـمـانـ اـوـلـاـمـاشـدـزـکـهـ کـوـنـشـاـکـ طـوـتـیـهـ جـغـنـیـ خـبرـ وـیرـدـیـکـیـ اـیـچـونـ اـیرـانـ سـفـرـیـزـنـکـ کـاتـبـنـیـ مـسـتـوـهـدـهـ اـهـالـیـ یـاقـقـ اـیـسـتـمـشـارـدـیـ »

عـجـبـاـ مـوـسـیـوـ رـوـنـانـکـ اـعـتـادـنـجـ،ـ مـسـقـوـهـ خـلـقـنـیـ هـیـئـتـ بـیـلـنـ بـرـآـدـمـکـ اـطـرـافـهـ سـوقـ اـیدـنـ یـهـ اـسـلـامـیـتـ مـیـ اـیدـیـ ؟
هـرـکـونـ کـوـزـ اوـکـنـدـهـ طـورـانـ یـوـزـ بـیـکـ دـلـیـلـهـ قـارـشـیـ مـاـلـکـ اـسـلـامـیـهـدـهـ هـیـئـتـکـ تـحـصـیـلـنـهـ جـواـزـ اـوـلـمـدـیـخـنـدـنـ بـحـثـ اـیـتـاـکـ یـیـلـدـیـزـلـرـکـ وـجـودـیـنـیـ اـنـکـارـ اـیـلـکـ قـبـیـلـنـدـنـ دـکـلـیـدـرـ ؟

صاحب مقاله کشفیات مخصوصه سند دوام ایدزک « او زماندن (یعنی ۱۲۰۰ سنه میلادی سندن) صکره ابن خلدون کی بعض نادر مستثنالردن بشقمه اسلامده افکار واسعه اصحابندن آدم ظهور ایتماش و اسلامیت علم و حکمتی محو ایمیش در » ادعای خود سرانه سن میدانه قویمه جسارت ایمیشدز .

ابن خلدونک معاصرینی اولان سعد الدینلری ، سیدلری و آذلردن صکره کاوبده اسمارینک تعدادی بر قوجه کتاب ترتیبنه احتیاج کوسترن اعاظم اسلامی موسیو رونان ترددن بیلسون ده بولیه برقول جاهلانده بولنسون ؟

یوقاریده ده سویلشیدم ، رونانک هر قولی صحیح اولسهده دنیاده اسلامدن هیچ کیمسه حکمت و معرفته سی ایتماش بولنسه ینه بوندن اسلامیتک علم و حکمته حائل او لدینی یکی بر منطق یزادملدج، اثبات ایدلک قابل دکلدر . کرک علمک و کرک حکمتک تفصیله دائر و تحسیانی آمن بونجه آیات و احادیث ایسه میدانده طوریسیور .

براز انساف ایتسه موسیو رونان ده اعتراوه محبور اولورکه قرطبه نک ، غرناطه نک ، بغارادک ، سمرقندک دها بونار کی یوزلرجه بلاد اسلامیه نک نیجه یوز بیک کتب مخلده سنی ، نیجه بیک علنی آتشار ایچنده ، آت آیاقلری آلتنده محو ایدن صلیلیلر ، تاتارلر دین اسلامه تابع دکل ایدیار !

اقوام وحشیه نک استیلاسندن صکره اوروپالرده عصر لرجه ،

عمای جیالت ایچنده قالمشتر ایدی . او زمانه هملاک غربیه ده کی علم و حکمتی محوایدن (قوط) لر، (هون) لر، (اوار) لر دکلدى ده خرستیانلقی ایدی ؟

خرستیانلق ایدیسه نیچون اسلامده موجود اولان علم و حکمتی محو اولق درجه سنه کتیرن خرستیانلر ، ناتارلر اولیورده مسلمانلق اولیور ؟

موسیو زونان تاریخنک اک مهم مسائتلندن برینه دائربوئه ر خفته له دوشونلش برخطبه ایراد ایتمکدن زه قازانیز بیلهم ؛ فقط اصحاب تدقیق نظرنده احوال شرقه و قوفجه اولان شهرتئ بلكه یوزده طقساتی غائب ایتش اوله جغندن امینم .

(ولتر) خرستیانلرک ائبیوک دشمنانندن اولدینی حالده سوق منفعته پایایه چاتمی سرافنه دوشهرک مقصدينه و سیلهء حکمول اولقی ایچون محمد نامنده بر تیانزو ترتیب ایتش و بونده اسلامک کرک تاریخ کرک اخلاقنی بتون بتون تغییر ایله برابر لسان عربه (اوج نقطه ایله) پا حرفنی ادخال ایده جک قدر جهالت کوسه ترک کندینی مسخره عالم ایتش ایدی .

بیلمم موسیو رونان ده بر چاهه جق یری ، بر حاصل اوله جق مقصديعی واردزکه قرق صحیفه لک بر مقاله یه بیکار جهه یالان استیعاب ایدرمکه او زون او زادی یه هم تار صرف ایتش !

معلومدرزکه حسی اوله رق بو تدر کو هزار اختیار او نماز .

موسیو رونان بو نقلياتدن سکره بردن بره طریق اذناءه

کیر کبی کوریه رک عربه نسبت ایدیلان معارفک تأثیراتی تنقیص ایمک ایستمیدیکنی سویارده ینه التزام ایتدیکی مسلکه عطف افکار ایدرک عربه اسناد اولنان بو معارفک عربله مناسبتی یالکنر لساندن عبارت اوله جغی وابن سینا کبی ابن الرشد کبی ذواتک عربلکی (باقون) ک، (اسپینوزا) نک لاینلکی قبیلندن بولندیغی بیان ایدر .

بر ملتک دور عظمت وشوکتنه ، ولو نسلاً او ملتدن اولمسون ، دیناً و تربیةً دائرةً اتحادینه کیرمیش اولان ذات ایله بشقه بر قومه منسوب اولدینی واو قومک لسانی سویلدیکی حالده محو اولمش بر قومک لسانیه کتاب تأليف ایدن انساندار آرده سنده بر نسبت آرامق فلسفیاتدن بحث ایدن بر ذاته یاقیشمن مناسبتندز لکاردن دکلدر .

ایتالیالی بر عائله‌یه منسوب اولان ناپولیون نصل فرانسیز ، اجدادی اسلام و قومندن اولدینی صریح بولنان بسیارق آسل المان ایسه (ابن سینا) ، (ابن الرشد) ، (فارابی) دهاویله‌جه عرب عد او نمی‌لازم کله جگنده هیچ شبهه‌وارمیدر ؟

موسیو رونان حکمای عربدن (الکنندی) بی استثنای ایدکدن صکره هیچ برخی جنساً عرب عد ایدکدن بشقه « فکراً دخی عربلله مناسبتلری یوقدر » دیور . صاحب مقاله‌نک فکراً عربلقدن زه مراد ایدیکنی اکلاهه مدقکه قولنک صحیح اولوب اولمده‌یغی تحقیق ایدهم !

بر قوم اک کندينه مخصوص و سائر اقوام ايله اشتراکدن
برى بر فكرى دهی اوپور ايمش! موسیوار نست رونانك اغرب
بر ادعای دها وار: دیورکه «بوجكم لسان عربی استعمال
ايدرلردى، فقط استعمالنده پاک صتنیدى چىكلردى: عربینك
اشعاره و بر نوع فصاحت بيازه پاک مساعد اوپان اسلوبى الـھيات
ايچون پاک عسىر الاستعمال بر آلتدر عربك حکما و علماسى
اکثريت اوپرە فنا يازارلو»

عربینك كالملىنى طوغرىچە تلفظدن عاجزا اوپان برآدمه كوره
بويله براعته قاده ذاھب اوپق استغراب اوپانه جق شياردن دكالدىز.
فقط بو وقوفيله برابر عربك لساتى، علمنى، حكمتني حاكى كەيە
قالقشىمنە و جەيان مدنىتەدە حاصل ايدە بىلدىكى خطىئات وا كاذېيك
كافهسىنی برر حقيقىت صورتىنده كوشترەكە موفق اوپلېلىمسىنە
حقيقە تعجب اوپنور، اصحاب وقوف ايچىنده ادبىاتچە عربى ايله
تساوى قابل اوپدىغىه امکان ويرنلر واردە؛ فقط لسانك ماھىتنە
اوپان وضوح والىنە ساۋىرەدن انتباش ايچون تعرىب طرزىنەكى
سھولت جەھتلرىلە يۇناني قدىمدىن بشقە تأليفات علمىيە ايچون
عربىيە تقرب ايدەجىك هيچىج بر لسان اوپلەيغى اعتراف ايدرلر.
عربىيە دە الـھياتە متعلق اوپان كتابلارڭىڭ كوزل، علمىه دائىر
اوپان تأليفار اك واضح آثاردىن اوپلەيغى صحىحىا عربى بىلىرى بر
آدمه سورارسە موسیو رونان دىخى پاک قولاي اوکرەنېر.
صاحب مقالە بو حكمتىفروشانە سوزلرىلە عربك معرفت

و حکمتی عربک معرفتی، عربک حکمتی اول مدیغی اثبات ایتدیکنه
امنیت حاصل ایتدکدن صبکره « بومعرفت عربک دکل ایسه باری
اسلامکمیدر ؟ اسلامیت بو تحریات حکمیه حقنده و صایتکارانه
بر معاونت ابراز ایتمشیدر ؟ خیر هیچ بروجھله ابراز ایتمامشدر :
بو کوزل مساعی تحصیل ایرانیلرک ، خرسنیانلرک ، یهودیلرک ،
خرانیلرک ، اسماعیلیه طاقزک باطنانکندی دینلرینه قارشی عاصی
اولان مسلمانلرک اثیریدر . بو تحریات حکمیه سی اولان مسلمانلردن
یالکنر مظہر نفرین اولشدر . حکمت یونانک تلقیسته خلفا
ایچنده اک زیاده غیرت کوسترن (مأمون) ه کلامیون طرفدن
لعنت اولنمش ، زمان سلطنتک مصابی عتمائده سائرهی حر
برا قسنک مجازاتی صورتنده کوسترلش در « دیسوز .

اسلامیتک حکمت و معرفته ابراز ایتدیکی حمایت و وصایتک
درجه سی بالاده تعداد ایتدیکم آیات و احادیث اثبات ایدز .
موسیو رونان بو آیات و احادیثک وجودینی انکاره قدرده
جسارت ایده جگهیدر ؟ ایده میه جگکه مقاله نه ک موضوعی نهایله
اثباته مقتدر اوله جقدر ؟

عربک دور معرفتندہ ظہور ایدن حکما و علماء آرہ سندہ
بر قاج نصرانی ، یهودی ، حرانی اسماری ده کوریلیور ؛ فقط
بونلرک عددی اسلام اولان عثمانیه نسبت ، بیکدہ و بلکہ اون
بیکدہ بر قلماریعنی تاریخ اثبات ایدر .
بوحالده او زمانک تحریات حکمیه سی اسلامدن زیاده خرسنیانلرہ

یهودیلره (اکثر خلائق صابئه‌دن اولان) حرانیلره اسناد ایتمک موافق حتمیدر؟

موسیو رونان عربک تاریخنی فرانززجه موجود اولان
ترجمه‌لدن اولسون او قومامش!

(در باو) نک کتابخانه شرقنده کی مأمون بنندینه باقش اولسه ایدی کوروردی که مشارالیه ک علمای اسلام طرفندن اوغرادینی (لغت دکل) اعتراض، حکمته میلنندن دکل، مذهب اعتزالی التزام ایتمسندن نشتات ایتشدر. مذهب اعتزال ایله حکمت و معرفت یونانیه آزه‌سنده ذره قدر بر مناسبت اولمدینی ایسه میدانده‌در. مأمون نک زمان سلطنتنده هلاکته اویله بیوک بر مصیبت عارض اولماشداری که بونی علمای اسلامیه مأمون نک ضعف اعتقادینه مجازات اتخاذ ایلسون. موسیو رونانه سوراسنی ده اختار ایده لم که اسلامک عدل الـهـیـیـه اولان اعمادی، بر قومک اوغرادینی مصائبی برآدمک مجازات سیئاتی عد ایلک در جهـلـنـدـنـ بـیـکـ قـاتـ عـالـیـدـرـ.

صاحب مقاله، عربیده اولان مهارت کامله‌سی جهتیله «ایمان» صورتنده بعض اماملرک تحریکیله حدوث ایدن فتنه‌لر اوزرینه کتب حکمیه نک یاقلدينه و حکمـانـکـ اـعدـامـ اوـلـنـدـینـیـ پـکـ نـادرـ دـکـلـدـرـ، دـیـورـ.

بالعکس پک زادرن. بونوادرائی و توسعی ده کیمسه نک حکمتاه اشغال ایتمسندن دکل، دین یاخود بر ملکتده اولان مذهبک

علمیندۀ کتاب یازمه و علی بختاره کیرمک کی مناسبت سر لکار دن
نشأت ایتش و شایان دقیدر که بو شدتاره جهله علمه غلبه
ایتدیکی یرلرده ظهور ایشدر . مع مافیه اوروپاده بر جمعه کونی
ات یمک شبهمسیاه آدم یاقلیغی زمانزاره دین محمدی علیهنه قیام
ایدلرک ملت طرفندن مجازاته قالقلمه‌ی اوقدر شایان تعجب
بر حالمیدر ؟

حالا ممالک متمدنیه نک الا حکیم ، الا حر کینان یرلرندۀ بزدین
ایله استهزا ایدنلر مادی معنوی هردار او جزادن بریمی بر اقیلیم
عجبیا ؟

بر عصر اول حکمت و حریت نامنه عقاید و عادات دینیه نک
کافه‌سی انکار ایتش اولان فرانسلر آره‌سندۀ موسیو رونان
(حیات عیمی) عنوانی کتابی نشر ایتدکدن صکر درهبان کروهند
احداث ایتدکاری دخدغه او زرینه مملکتنده بر عربانی درسی
او قوّمغه مقتندر اوله‌هدیغی دوشونوره برده او عصرله شمديکی
عصر کحالی بر برینه قیاس ایدرایسه اثبات مدعا ایچون کتیردیکی
دلیلدن حجّاب ایدر صانیرم .

صاحب مقاله بو ترهانی متعاقب ده ینه اسلامیتک هر زمان
علم و حکمتی محوه چالش دیغنه و نهایت محو ایتدیکنه دائیر نقراتی
تکرار ایدرده ادعائنه شو لفردیلری علاوه ایدلر :

« تاریخ اسلامی ایکی دوره تفریق ایمک لازم کلور .
بو دورلرک بری اسلامیتک مبادیسندن میلادک اون ایکنچی

عصرینه قدر اولان و دیگری اون اوچنجی عصر میلادیدن زمانزه قدر واصل اولان مدتدر . برنجی دورده اسلامیت بر نوع پروتستانلوق حکمنده اولان و اعتزال دینیلان مذهب معتدل ایله ضعف بولش اولدیغندن غلط و خشونت و فقدان افکار ایله متصف اولان تاتار و ببر اقوامیک الله دوشن ایکنچی دوری قدر انتظام و مذهب حاصل ایده‌مامشدرا »

مرتکب کبیره به مؤمن نظریه باقیان اعزالی اسلام اردهسنده بر مذهب اعتدال عدایمک موسیو رو نانه مخصوص معلوماتندنر ! صاحب مقاله‌نک برنجی دور صایدینی زمانداره اسلامک او قدر انتظام بولیدیغندن بحث ایتمی نه درلو مطالعه‌یه مستند اولدیغندن بر درلو اکلایده مدق !

احکام دینیه‌ی جمع و تدوین ایدنار و مذاهب موجوده‌ی میدانه قویانلار هی او دورک رجالی ایدی . او دور لرجه لسان عثمانیه تعصب دینیلان حال اسلام اردهسنده ناقص دکل ، بیانگی مفقود ایدی .

حقیقت اسلامیه تعصبه جواز ویرمن ایدی که ملتک زمان معزفت و وقوفنده اویله بر سیئه موجود او اسون . بوده صاحب مقاله‌نک سوزلرندنر :

« اسلامک خواصندندر که صکره کلان تابع‌لری دها قوی الاعتقاد او لیور »

اسلام ایچنده اعتقادجه سلف صالحینه تفوق ادعاسنده بولنور فرد آفریده یوقدر .

مع‌مافیه اکر رونانک افاده‌سی صحیح او لسه بوده اسلامیت ایچون نقیصه‌می عد او نعم لازم کاور؟ موسیو ارنست رونانک بر قول غربی دها کایور:

قوه روحانیه ایله قوه حکومتی ببرندن تفریقه اصلا مساعد اولیان اسلامیته جبر وشدت جهتیله يالکز اسپانیانک انکرزاویونی تفوق ایمش ایمش!

عجا موسیو ارنست رونان صورت مخصوصه‌ده هدف اعتراض ایتدیکی اهل سنتک تاریخنده «سن بارتلی» وقوعه‌سی [۱] کبی بر فجیعه مذهبیه‌یه تصادف ایتمشیدز که انکرزاویوندن بشقه جبر وشدتده معاملات اسلامیه تفوق ایده‌چک برحال بوله‌میور. کرچک! موسیو رونان اسلامیته يالکز اسپانیا انکرزاویوننک تفوق ایده‌یلدیکی ادعائندنده برقاچ سلط اشاغیده نکول ایدرک پایاقله حکومات اسلامیه‌یی بربینه قیاس ایمش و فقط پایالغاف ظلمی کوچک بر ملکه، اسلامیتک ترقی شکننکی ایسه کره‌نک واسع بر جزوینه شامل اولدینی سویلش در.

موسیو رونان پایالغک آئی یدی عصر او لکی حالی دوشونه ایدی بویله بر مقاله تریابنه بجرأت ایده‌مندی ظن ایدرم: اسلامیته ترقی شکننک استنادی بتون بتون بداهته قارشی برسوز اولدینی بالاده‌اشبات اولندی. ممالک اسلامیه‌ده عمران و معرفتک

[۱] فرانسه‌ده قرال طقوزیگی شارلک امریله پوتستان مذهبینده اولانلرک اتل عام ایمله‌یدر. بیووقده خونخوارانده فرانسه‌ده یکری بش او تو زیک کشی اعدام امدلدي.

نقانی نه درلو سبیلردن نشأت ایلدیکن دخی ایلو وده بیان
ایدمر .

موسیو ارنست روزان «اسلامیتک مدافعه» سنه بولنان حریت
ظرفدارلری مسلمانلار نه او لمیغئی بیلمزلر ؛ اسلامیت حکومت
روحانیه و دنیویه نك بر بیندن آیرلاماسی بر اعتقادک سلطنتی
سورمی دیگدر ، انسانیتک شتمدی یه قدر تحمل ایلدیکی
زنجیرلرک اک آغر بدر « دیبور .

حریت طرفدارلری اسلامیتی بیلمیورلرسه موسیو روزان
نه کوزل بیلیور ! دینک قواعد سیاسیه‌سی ذاتاً عقل و حکمه
 تمامیله موافقدر . اوچ بیلک سنه دن بری یونانستان و روپاو اوروبا
حکمانک نیجه مساعی و تدبیقات ایله تدوین ایلدکلاری قواعد
حقوقده میدانده . کتب فقهیه‌ده اساساً يالکز جه قواعد مذہبیه یه
معطوف اولان منا کحات ، طبیعی مستشنا اوله جغندن معاملات
وعقوبات جهتلر نجه او قواعد ایله اساسی بر اختلاف کوستملک
مکنمیدر ؟ یا بحالده اوروپانک مسائل حقوقیه‌سی قواعد
دینیه یه استاد او لمدیغیچون بر ات منیت و اسلامک قواعد فقهیه‌سی
اساساً او مسائل حقوقیه‌دن قطعاً آیرلاماقله بر ابریالکز جه احکام
دینیه یه استاد ایلدیکیچون زنجیر اسارت عدا و لمق عقلاءً قبول
او آنه بیله جک مدعاورد نمیدر ؟

روحانیاتی سیاست‌دن آیرمق اوروپا جه اتفاقات اخیره نك
اک بیوک هکسوباتنین دعده دود او ماش ؛ چونکه خرس‌تیانلر

سیاسته « قیصره عائد اولانی قیصره ترک آیدیگز » قاعده‌سننه مستند ایکن رهبان کروهند صکردن امور دنیا به تسلطی جهتیله اهالینک چکمديکي بلا قالمدیغنان روحانیاتک سیاسیاتدن تفریقنه و یا تعییر صحیحیله رهبان کروهند صلاحیتجه دینا معین اولان دائزه ارجاعنه احتیاج کورئش ایدی .

بوکا بر قاعده کلیه نظریله باقیابد بـ طافـ احـکـامـ سـیـاسـیـهـ حـقـیـقـیـتـهـ زـهـ قـدـرـ موـافـقـ اوـلـوـرـایـسـهـ اوـلـسـونـ دـینـهـ مـسـتـنـدـ بـولـنـدـیـغـیـجـونـ فـعـلـدـنـ اـسـقـاطـ اـیـدـلـكـ دـینـهـ توـافـقـ اـیـمـدـیـکـنـدـنـ طـوـلـاـیـ ظـلـمـیـ عـدـلـهـ تـرـجـیـحـ اـیـچـکـ دـکـلـیـدـرـ ؟

موسیو ارنست رونانک ظنبجه بر زمانه اسلام آرده سنده حکمتک وجودینه تحمل او لنسی دفعنه اقتدار بولنه مامسنده، ضابطه خرستیانلر النه اوله رق اساساً شیعیارک آرقه سنده طولا شمشله مشغول او مسنده نشأت ایتمش !

مالک اسلامیه ده بر قاج امامک تحریکیله تحدث ایدن کورلیدیار او زرینه حکمت کتاباری یاقلمق ، بونلره او غراشانلر اعدام او نمی نادر الواقعه اولمدیغنى ينه موسیو ارنست رونان ادعا ایدیوردی ؛ اماملار نه وقت ایستولرسه بولیه بر نتیجه‌یه اتصاله موفق او لنجه ملتک حکمتی الغا ایتمکدن بتون بتون عاجز قالمسنه نصل احتمال ویریله بیلیر ؟ اسلامک ضابطه سنی اداره ایتمش ، شیعیارک ارده سنده طولا شمش خرستیانلر کیماز اوله جفن صاحب مقاله بیان ایتمش او سه یکی کشفیاتدن برشی ایشیتمش او لوردق !

اسلام تاریخلری هیچ بر وقت اسلام ملکنک هیچ بر جهتند
خابطه نک بشقه بر ملته تودیع او لندیغندن بحث ایمیور .
موسیو ارنست رونانک بر قاج فکر غربیانی دها خلاصه
وجله ترجمه ایدم :

اسلامیت ضعیف بولندیغی زمان ، حریت ایس-ه قوتی اولدینی
زمان شدت کوسترمشد
غربدهده علوم دینه نک ظلم و تسلطی اسلامیتند دها نقصان
دکل ایسه ده فکر بشری از مکه مقتدر اوله ما مش ، حال بکه اسلامیت
ضبط ایتدیکی یرسلرده مقتدر اولشدر
مالک غربیه ده علوم دینه نک ظلم و تسلطی بالکن اسپانیاده
حکمنی اجرا ایدرک فکر معرفتک محویه سبب اولندر .
شوراسنک بیانه مسارت ایدم : اسپانیا قوم نجیبی تلافی
مافات ایدر

ادیانک کوزل جهتلری وارد . فقط منع ایمک ایستدیکی محاسنک
ظهوری خدا ا کا جمل ایمک لازم کلز ایکن اسلامک خلافه اوله رق
ظهور ایدن ترقیات حکمیه بی اسلامک تأثیراته اسناد ایدیورلر . . .
اسلامیتک دین اولق اعتباریه کوزل جهتلری وارد . هنوقت بر
جامعه کیررسم شدتی بر هیجان وجدانیدن - آنی ده سویله یعنی -
مسلمان اولدینم ایچون بر نوع تأسفدن بری اولدینم یوقدر . فقط
اسلامیت فکر بشر ایچون مضر اولشدر

پارسده برجوق سنلر او طورمش اولان شیخ رفاعه ، عودتندن
صکره یازدینی کتابده اوروپانک فونی خصوصا قواعد طبیعه نک ابدیتی
اساسنه مستند اولدینی ایچون باشدن اشاغی خلاف دین عد ایدر .
شیخ ایسه اسلام نقطه نظر نجه بتون بتون حقیز اولدینی اعتراف
لازمدر . چونکه وسی اوزرینه مؤسس بر دین ، عقايدینک خلافی
کوستره بیله جک تحریات احرارانه ده ایمانع ایدر الام ،

معارف و معارفه برابر کنندی محو ایتش و ملل سائره‌دن دانما اشاغی
قالمه حکوم اویشددر .

اولا اسلامک اک زیاده قوتی دولت عباسیه زماننده
ایدی ؛ بوخاندانه تابع اولانلر ، خلیفه‌لری بی امیه ویاخود
ملوک طوائف کبی متغلبه‌دن عد ایتزلردی ؛ بالعکس خلافتک
صاحب مشروعی بیلیرلردی ؛ ادوار اسلامیه‌ده حکمتک اک زیاده
رواج و مساعده کوردیکی زمانارده ینه دولت عباسیه عصریدر .
بوحالده معارفچه دول اسلامیه‌ده جاری اولان مساعده‌ی
اسلامیتک ضوفنه حمل ایتمک نسل جائز اوله‌بیلر ؟ حق وباطل ،
بر نوع مذهب داعیه‌سندن بری اوله‌رق صرف علم ویا حکمت
و یادینه‌زلك نامنه مالک اسلامیه‌ده میدانه چیقمش ، حکومتاه
اوغر اشمیش بر فرهنه موسیو روزان تاریخ‌داره تصادف ایتمشیدر ؟
اسلام حکومتاری مذهب نامنه بونجه محابه‌لر آچان خوارجلک ،
اسباء‌یاهنک متعصبانه و فدا کارانه ابراز ایتدکلاری قدرت و شدتی
کسر ایله اوغر اشمقدن چکنامش ایدکن کنندی تحریات و تدقیقات
علمیه‌سیله مشغول اولان حکمانک زه‌سندن قورقه‌جقده حق
سکوت اوله‌رق کنديارینه دینک جواز ویرمیه جکی صورتده
مساعده‌لر کوسته‌ه‌جک !

ثانیاً مالک غربیه‌ده علوم دینیه‌نک فکر بشری ازمکله
زه قدر اوغر اشیدیغنى تحقیقه لزوم کوره‌میورز ؛ فقط اسلامیت
فکر بشری ترقی و استکماله سوق ایتمشدر . انسان ایچون دیانه
منتهای مقصد ؛ علی قدر الامکان حقایق الـهـیـه وقوف اوله‌رق
بومقصده‌ک ایسه جهالله حاصل اولیه‌جنی میداند در .

مالک اسلامیه‌ده علم و حکمه‌ک اسکی روتفنده قلاماسنی استلزم
ایدن اسباب اوقدر خفی برشیمیدر ؟

اهل صلیب ایله تاتار مشرکارینک ممالک اسلامیه‌یه قبائل
وحشیه‌نک اوروپاچه اولان مضرتندن بیک قات زیاده ایراث
خسار ایتدکاری معاوم دکلیدر ؟ موجود اولان کتابارینک ،
علماسنک بیکده بری قلمیان برقوم فاچ عصرده کندینی
طوبایله بیلیر ؟

خصوصیله اوروپالیار موسیو رونانک اسلام ایچون منهای
مدنیت عد ایلدیکی بیک ایکی یوز تاریخ میلادیسنندن بری
مالک اسلامیه‌نک هانکی طرفنده اسایشنن اثر برآقدیلرکه دفع
صائل ایله اوغر اشمقدن تحصیله میدان بولنه بیلسون !

ثالثاً موسیو رونان ایچلرنده فکر معرفت محو اولمش
اولان اسپانیاالیلرک تلاقی مفافات ایده جگنه نصل احتمال ویریورده
بزم ترقیمه احتمال ویره میور ؟

اورپالیلر ، رهبان کروهندک آتش ظلمنه مقاومت ایدرک .
عریلردن اقتباس ایلدیکی معارف سایه‌سننده بودرجه‌یه کمکه
مقدر اولمش ایکن بزم اوروپانک فنومندن استفاده ایدوب عالم
کلالته ینه برموقع امتیازه وصولمزه نیچون احتمال ویرمیورکه
دینا تحصیل معرفته مکلف اولان اسلام آره‌سنده تحصیل عامه
دشمن حکما وعلماء ویاعلم و حکمت کتابی یاقه جق انکیزیسون
جمعیتلری موجود اولمدیغی کندیسی‌ده بیلیر !

رابعاً اسلامده ترقیات علمیه‌ی نصل دینک تأثیراتنه اسناد ایتیهم که محمدیار تحصیل معارف ایتدکجه وجدانآ حاصل ایتدکلری تلذذدن بشقه اوامر الـهیه ونبویه‌یه اتباع ایتش اولدقاری جهته برده مأجور اولمک اعتقادنده بولندقلارندن حیات ابیده‌لرینه خدمت ایچون علمه چالیشیر حتی سوق دیانتله حیات فانیه‌لرینی بوسی یولنه حصر ایدرلردی وحتی اوقدقاری شیار مذهبی‌لرینه مغایر اوسله بیله ردیله خلقک عقاید فاسدودن محافظه‌سنه خدمت ایده جکلری ایچون آنارک تحصیلی ده بر نوع ثواب عد ایتمشلردي .

مع مافیه فرض محال اولهرق دیهم که عربده کی معارفک ظهوری دیانتک تأثیرنند حاصل اولمسون ؛ بونکله ینه رونانک اصل مدعاسی ثابت اولماز : معارفی ایجاد ایتمامک بشقه ، محو ایمک ینه بشقه در .

خامساً موسیو رونانک فکری قدر تمايلاً تندده بر تحفلاق برخفیف‌لک کورینیور : هم اسلامیه‌ک افکار بشره مضر اولدیغندن بحث ایدر هم جامعه کیردکجه وجدانسته هیجاناز حاصل اولور ، مسلمان اولمديغنه بر نوع تأسف طویار ؛ بوحالی زدرو فکر حکمته زه نوع میل طبیعته حمل ایدم ؟

سادساً اوت ! شیخ رفاعه حقلیدر ؛ فقط حقلی اولمسنه سلب موسیو رونانک ظنی کی وحی اووزرینه مؤسس اولان بر دینک تحریات احرارانه‌یه مانع اولمی دکلدر :

بر دین که تحریات کلیه‌یه مانعدر ، الزام خصمدن اظهار عجز ایمیش اولور ؛ دین مبین محمدی ایسه « هاتوا برها نکم ان کنتم صادقین » آیت کریمه‌سیله هر معارضی میدان بحث و مناظره‌یه دعوت ایدر .

شیخ رفاعه حقلیدر ، چونکه قانون طبیعتک ابدیتني اثبات ایدر دنیاده هیچ بر دلیل یوقدر . بوقوا زین طبیعت مدام که شمداییه قدر زوال و تغیر دن مصون قلمش‌دار ، بوندن بولیه‌ده مصون قاله‌جقدر دینامک منطقه توافق ایده‌بیا هجک بر قیاس اول مدیغنى ایسه تعریف اقتضا ایمز .

قوانین طبیعتک ابدیتني شیخ رفاعه‌نک خلاف دین بیله‌ج‌گلنده شبهه ایمیز ، فقط اوروز پاده موجود او لان معارفی بوقوا زینک ابدیتنه مستند و بناء علیه احکام دینیه‌یه مغایر عدایت‌دیکنده برد رو اینانه‌مایز ؛ مشاراهمک هانکی اثرنده بولیه‌بر قول وار ایسه بیان اولنسون .

سابعاً اسلام زه معارفی محو ایتدی نده معارفه برابر محو اولدی . اکر موسیو رونان اینانماز ایسه علوم حاضره‌یی تدریس ایدن مکتابک یتشدیر دیکی مسلمان‌زار دن بر قاج ذات ایله قو نشsson ، بطلان مدعانه براهین مشخصه کورمش اولور .

اسلامک سائر ملتاردن اشاغی قالمعه محکوم اولمنه کانجه : اکر غزنی‌لرک روایتی صحیح ایسه انکلایزلر هیچ ده بو رأیده بولنایورلر ، حتی هنده‌یه لیدن او لان اطفالک انکلایز چو جقا رینه

قیاس قبول ایمیه‌جک صورت‌نده تفویقی کورکاری ایچون مسلمان
چو جو قلرینه هکتباری قلابدقلری بیله روایت او لینیور .

شمدى موسیو رونانک اک پارلاق اک مسخره برکوزه لکنه
کلیورز ؛ دقت بیورلسون ، نه دیبور :

موسیو لاپارد برنجی دفعه موصلده بولندینی زمان شهرک مقدار
اهالیسته ، تجارتنه ، احوال تاریخیه سنه داگر بعض معلومات المایستره
قاضیه مراجعت ایدر . اوده کندیسته شوجوابی کوندرر :

« ای محب صاحب اشتهرام ، ای سرور اصحاب حیات ! بندن
ایستدیک شی هم فائده‌ی سز هم مضردر . هرننه تدر ایام عمرم بو شهرده
کذار ایش ایسه‌ده هیچ بروقت نه خانه‌لری تعداد و نهده مقدار
نفوی تحقیق ایتم . فلاانک استرینه فلاانک قایغنه تحملی ایستدیکی
اشیانک ایسه هیچ بکا تعلق ایدر جهتی یوقدر . ملکتک تاریخ
قدیمی واسلام طرفندن فنج اول اهالیسته نهقدر خطالرده
بولندینی آنچق جناب حقه معلومدر . وجناب حق یان بیوره بیلیر .
دوستم ، قولم سکا عائد اویان شیلری او کرمه کله او غرامشمه ! ..
آره منه کلداک ، بزده سکا سلام خوش آمدی بی اجرا ایلدک ، سلامته
کیت ! حقیقت حالده سویلیدیک لاقیردیلردن بکا هیچ بر ضرر کلز .
چونکه سویلیان بشقه ، دیکلدن بشقه در . ملتک عادن او زره چوق
بر طولاشمش وهیچ بر طرفده نائل سعادت او ما مشسک ، بز الحمد لله
بوراده طوغدق و بورادن کیتمک ایسته میز .

دیکله ، او غلم ! جناب حقه اعتقاد کی حکمت یوقدر ، دنیایی جناب
حق یارا نشددر . اسرار خلقتی تحری وا کا وقوف ایله الله ایله تساوی بیهی
چالیشه جغز ؟ بالاده دیکر یبلدیز لرک او زرنده دونان شویلیدیزه و دنباله سیله
بوقدرسته لرده تقرب و بوقدر سنه لرده تبعد ایدن او کی یبلدیزه باق !
فراغت ایت او غلم : آنلری خلق ایدن بقدرت سوق و اداره لرینه ده

کافلدر، احتمال بکا دیرسک که : بهی آدم ، اورادن چکل ! بن سندن عالم ، سنك بیلمدیک شیلری کوردم ؛ اکر بونلر سنی بندن خیرلی ایتشدر اعتقادنده ایسه‌ک ، ایکی قات صفا کلادک ! بکا لزوی اویلان شیلری تحری ایتدیکم ایچون الله شکر ایدرم . سن بکا فائده‌سی اویلان شیلره و تقدسک ، بن ایسه سنك کوردیک شیلره اهمیت ویرم ، معلوماتک دها زیاده اولورسه معده‌ک ایکیلشیرمی ؟

هر جهته معطوف اولغله بر جنت بوله بیلیرمیس-ک دوستم ؟ اکر سعادت بولق ایسترسه‌ک لاالله‌الله‌دی ، کیمسه‌یه فتالق ایمه . او زمان نهانسانلردن نهده موتدن قورقاوسک چونکه سنک ده ساعتک کلچکدر ». بوقاضی کندی طرزنجه پاک حکیمدر ، شوقدر وارکه بز قاضینک مکتبونجی پاک رعنای بولورز ، او ایسه بزم بوراده سویلا کارمنی پاک مستکرہ کورر . هله بر جمعیته بودرلو فکرلرک نتیجه‌سی مصیبت رساندر .

بومکتوبک یازدینی لساندن فرانسزجه‌یه ترجمه او لنورکن قاج بیک درلو تغیراته او غردیغئی تعیین ایده‌میز ، فقط یمین ایده بیلیرزکه موسیو رونانک یازدینی فرانسزجه عربی ویا فارسی ویا ترکیدن عیناً ترجمه دکلادر .

چونکه طرز افاده السنه ثله‌دن هینچ بزیک شیوه‌سننه قطعاً توافق ایمز . مکتبونجه رابطه افکاردن و حتی بعض فقره‌لرنده معنی و مناسبیدن اثر او لمدینی ده میدانده‌در .

هرنه حال ایسه ، ترجمه کاغذک عینی اولسون اولمسون ، قران‌کریم ، احادیث شریفه ، بیکلرجه کتب دینیه میدانده ایکن بر موصل قاضیسنک مکتبونجی ماهیت اسلامیه‌یه دلیل کوستره‌ک مشلا

اور و پانك در جهه معلوماتي چخنده اوچ كونه قدر قيامت قويه جغنى خبر و يرن راهبک فکريه استدلال ايماث قبيلندن دكيلدر ؟
 قاضى افندى جاهمى ايمش ؟ مجنوئى ايمش ؟ معتوهمى ايمش ؟
 او وقتارجه اجانيدن ملکاك حالنى صاقلامق ملتزم او بىغىدن
 موسيو لا ياردى باشندن صاومق ايچون او يله بر هذيان ايله
 مقابله مى ايمش ؟ ياخود مكتوبى عادتا استرا طرزندەمى يازمش ؟
 بو فرضياتك هانكىسى صحىح اولور ايسه اولسون، اعتفادياندن
 بر بخته قطعا تعليق اوليان برورقه پارچەمى عقاید اسلامىي برهان
 كېيىكىسى كوسـتـيرـلـىـنـجـه اوـرـوـپـادـهـكـي يـارـمـ عـالـمـلـكـ دـينـ محمدـيـيـ دـهـ زـوـلـوـ
 مذهبى قدر خفتانه تحقيق ايلدكارىي ادعا ايمـكـدـهـ حقـمزـىـ اـولـورـزـ ؟
 بو رسـالـهـ عـاجـزاـنـيـيـ مـطـالـعـهـ بـيـورـانـارـ الـتـهـ مـوسـيـوـ روـنـانـكـ
 خطـبـهـ سـنـهـ بـرـدـ،ـ نـتـيـجـهـ بـكـلـرـلـرـ،ـ فـقـطـ قـوـرـقـارـمـ كـهـ اـنـظـارـلـرـ بـيهـودـيـهـ
 كـيـدـهـ جـكـلـدـرـ :ـ چـونـكـهـ مـقـالـهـ دـهـ خـاتـمـهـ نـكـ صـدـ بـخـثـهـ قـطـعاـ منـاسـبـتـيـ
 يـوقـ !ـ .ـ .ـ .ـ

موسيو ارنسـتـ روـنـانـ بـغـدـادـ وـسـمـرـقـندـ وـقـرـطـبـهـ وـغـرـنـاطـهـ دـهـ
 مـدـنـيـتـ حـاضـرـهـ نـكـ مـأـخذـىـ اوـلـهـ جـقـ قـدـرـ تـرـقـ بـولـانـ مـعـارـفـ
 وـحـكـمـيـاتـكـ عـرـبـهـ مـنـسـوـبـ اوـلـمـدـيـغـنـىـ ،ـ اـقـوـامـ اـسـلـامـيـتـيـدـنـ هـيـجـ
 بـرـ تـأـثـيرـ وـ حـمـاـيـهـ كـوـرـمـدـيـكـنـىـ ،ـ اـسـلـامـيـتـكـ مـانـعـ تـحـصـيـلـ اوـلـمـدـيـغـنـىـ ،ـ
 اـقـوـامـ اـسـلـامـيـدـنـ سـأـئـرـ مـلـتـارـدـنـ اـشـاعـىـ قـالـدـيـغـنـىـ اـثـبـاتـ ايـچـونـ
 ايـرادـ اـيـتـيـكـ خـطـبـهـ نـكـ صـوـكـ فـقـرـهـ سـنـدـهـ عـلـمـكـ فـوـائـدـيـنـهـ دـاـئـرـ
 بـرـقـاـجـ كـلـهـ سـوـيـلـدـكـدـنـ صـكـرـهـ شـوـ اـفـادـهـ جـكـلـهـ خـتمـ مـقـالـ اـيـديـسـورـ :

آتشی سلاح ظهور ایتدیکی زمان نهار سویل‌نامشیدی ، معماقیه مدینتک غلبه سنه یاردمی کورندی ؛ کندجـه علمک ایسلکنه و علم ایله با پیله بیله جـک فـنـالـفـلـرـه قـارـشـیـ سـلاـحـ مـدـافـعـهـ بـیـنـهـ یـاـ لـکـزـ عـلـمـکـ وـیرـهـ بـیـلـهـ جـکـنـهـ مـعـقـدـمـ . وـالـخـالـصـ عـلـمـ ، تـرـقـیدـنـ بـشـقـهـ بـرـشـیـئـهـ خـدـمـتـ اـیـغـزـ ؛ مـقـضـدـمـ شـخـصـ وـحـرـبـتـهـ حـرـمـتـدـنـ تـفـرـاقـیـ مـمـکـنـ اوـلـیـانـ تـرـقـیـ حـقـیـقـیدـرـ .

ظـنـمـجـهـ مـعـهـودـ «ـبـاغـچـهـ یـهـ اـورـدـمـ قـازـمـهـیـ ، کـوـزـلـارـ بـاغـلـارـ یـاـزـمـهـیـ »ـ قـوـشـمـهـنـکـ اـیـکـیـ فـقـرـدـسـیـ اـرـدـسـنـدـدـدـهـ خـطـبـهـنـکـ مـوـضـوـعـیـلـهـ خـاتـمـهـیـ قـدـرـ اـرـتـبـاطـ وـمـنـاسـبـتـ بـولـنـهـ بـیـلـیـرـ !

موسیو ارنست رونان علمک فضائنه دائر اولان نصیحتنی اهل اسلام ایچون سویلیور ایسه کندی فکرینه قارشی بحرکت اولمازمی ؟ ذاتاً سائز لردن اشاغی قالمگله محکوم اولان بر ملتہ بو نصیحت نه فائده ویر ؟

یوق اسلامیتک مانع معارف اولدیغندن طوت دور و بده بوندن اوروپالیلری تشویق معرفته بروسیله بولق ایسترا ایسه اوقدر آیقری برکریز کاهدن بومقاددی تحری ایتمک علم و فضلیله شهر تشعار بر ذاته هیچچ ده یاقیشیر شیلد دکلدر .

موسیو ارنست رونانک بویله جهیل صرفدن متولد توهات ایله ملامال برخطبه ایرادیله استیحصال ایده بیلدیکی یکانه نتیجه بزه قالیرسـهـ کـنـدـیـسـنـکـ اـدـیـانـ عـلـیـهـنـدـهـکـیـ عـیـظـانـهـ اـسـلـامـیـهـ کـوـسـتـدـیـکـیـ چـوـمـلـرـاـیـلـهـدـهـ نـهـقـدـرـ مـمـکـنـ اـیـسـهـ اوـقـدـرـ عـادـیـ وـمـسـتـکـرـهـ بـرـبرـهـانـ نـوـینـ اـقـامـهـاـیـلـهـ کـدـنـ عـبـارتـ قـالـمـشـدـرـ !ـ بوـیـلـهـ بـرـنـتـیـجـهـ اـیـلـهـ عـالـمـ اـسـلـامـیـتـ

اوزرنده حاصل ایده‌بیله‌ی تأثیرایسه بتون آثار جهالت و غرضی
 شو رساله‌ده بزر بزر گوستردیکم بو زوالاتی اقاده‌می خواجه‌سنگ
 و قو فدز لغنه قارشو بر استیحقار عنیف ایله مقابله ایمکدن باشته
 برشی اوله‌ماز !

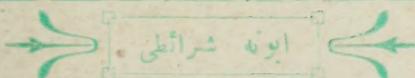
کلیات کال

پنجی ترتیب ایکجی ترتیب اسامی آنام

۷ جلد در

۱۲ کتاب در

اسامی	غروش	اسامی	غروش
جلد حزق	۳۰	[۱] رونان مدافعته نامه می	
[۱] عثمانی تاریخی ۵	۵	[۲] قاره بلا	
[۲] تاریخ اسلام ۲	۲۰	[۳] مقالات سیاسیه و ادبیه و روایات	
[۳] آثار پراکنده ۰	۱۰	[۴] وطن کاہال، عا کف، زوالی) جو حق	
هر جزو ک فینائی (۲۳) غریشور	۲۵	[۵] اشعار کمال	
برنجی ترتیب { کتاب کتاب اولهرق	۱۲	[۶] سلالیں خوارزم شاه	
ایکجی ترتیب { هر ایک آیده بر .	۳۰	[۷] مکاتیب خصوصی دن برجی جلد	
جزو جزو اولهرق هر	۷,۵	[۸] اوراق پریشان گلوعہ می . . .	
ایکجی ترتیب اوں بش کونندہ بر شعر	۲۰	[۹] منتخبات ہر رات رسیہ . . .	
ایکجی ترتیب ده برابر اولهرق صره میله	۷,۵	[۱۰] جزی و انتہا	
منتظمًا طبع و اشر اولنور .	۵	[۱۱] منتخب خصوصی دن ایکجی جلد تفصیل و تخریب خرابات	
		[۱۲] رسالہ لری و مسائز	

مقطعاً تأدیہ ایڈلک شرطیہ ابونہ
شرائطی

یکوفی پشن اولهرق تأدیہ ایڈلک
اوزرہ ابونہ شرائطی :

غروش

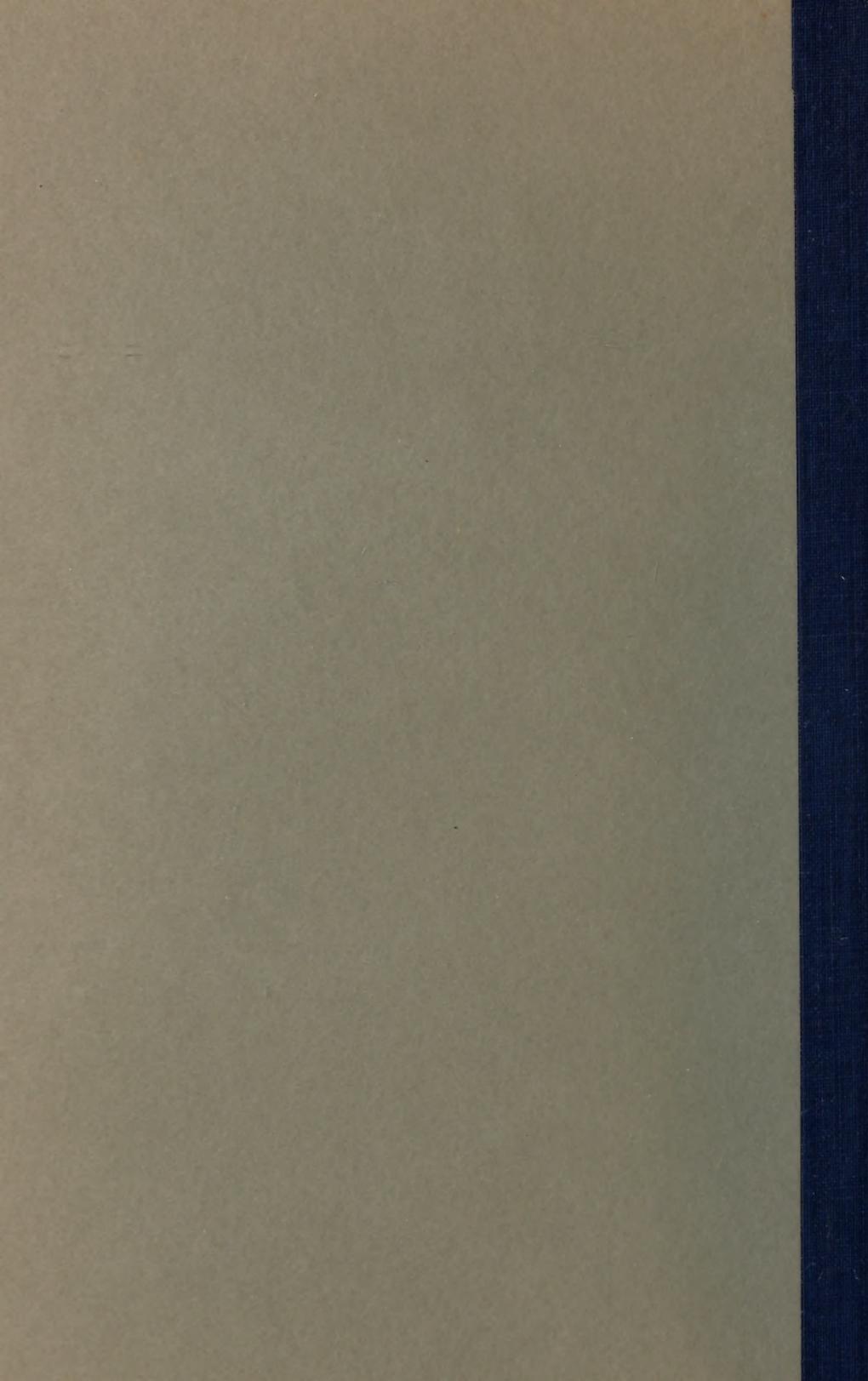
۲۱۶ اولی ادارہ خانہ دن آنفق و پشن اولهرق یاد
و متعاقبی هزارچ آیدہ بر یادیکش لیرا تأدیہ
ایڈلک شرطیہ . . .

۲۲۰ پوستہ اجر شدن طولای تقسیط اول غروش
اولهرق پشن ۲ مجیدیہ و هر اوج آیدہ ۳ مجیدیہ
و برلک شرطیہ اقامتاکاہه کلر بذرلک اوزرہ .

۲۰۰ ادارہ خانہ دن آنفق شرطیہ .

۲۲۵ درساعت و ولات و ملک اجنبیہ الجزو
پوستہ اجر تی ده داخل اولهرق اقامتاکاہه
کو تذریک شرطیہ .

بوکتابک فینائی (۳) غریشور

3 1761 07295282 3

Kemal, Namik
Rūnān Mudāfe'e
name-si

B P
170
K45
1908